

ANNIE BESANT

KARMA

AZ OK-OKOZAT TÖRVÉNYE

Fordította: korábbi fordítások felhasználásával: Szabari János

2002

Magyar Teozófiai Társulat

TARTALOMJEGYZÉK

KARMA	2
A TÖRVÉNY MEGVÁLTOZTATHATATLANSÁGA	3
A TERMÉSZET VILÁGAI	4
A GONDOLATFORMÁK LÉTREHOZÁSA	6
A GONDOLATFORMÁK TEVÉKENYSÉGE	8
A KARMA KÉPZŐDÉSE ÁLTALÁBAN	10
A KARMA KÉPZŐDÉSE RÉSZLETEIBEN	13
A KARMA MEGVALÓSULÁSA	17
SZEMBENÉZÉS A KARMIKUS KÖVETKEZMÉNYEKKEL	21
A JÖVŐ ÉPÍTÉSE	22
A KARMA ALAKÍTÁSA	23
A KARMA MEGSZÜNTETÉSE	26
CSOPORTKARMA	28
BEFEJEZÉS	30

KARMA

Az ember minden létrehozott gondolata megjelenik a belső világban, és aktív lényé válik azáltal, hogy összekapcsolódik, mondhatni egyesül egy elementállal, vagyis a birodalmak fél-intelligens erőinek egyikével. Aktív intelligenciaként él tovább, – elmeszülte teremtményként, – hosszabb-rövidebb ideig, ami arányos az eredeti, őt létrehozó gondolattevékenység erősségével. Így a jó gondolat aktív, jótékony erőként, a gonosz pedig kártékony démonként él tovább. Az ember így népesíti be állandóan közvetlen környezetét sajátos világával, telíti képzelete, vágyai, ösztönzései és szenvedélyei szüleményeivel: egy olyan áramlattal, amely erősségével arányosan hat minden vele kapcsolatba kerülő érzékeny, vagy ingerlékeny szervezetre. A buddhista ezt „Skandha”-jának nevezi; a hindu pedig a „Karma” nevet adja neki. Az adeptus tudatosan hozza létre ezeket a formákat; a többi ember öntudatlanul vetíti ki őket.

The Occult World (Az okkult világ), 4. kiadás, 89, 90. old.

Soha szemléletesebb képet nem kaptunk még a karma alapvető természetéről, mint ezekből a szavakból, amiket K.H. Mester egyik korai leveléből vettünk. Ha ezeket világosan, teljes jelentőségükben megértjük, minden e fogalmat övező zavar legnagyobbbrészt eltűnik, és megértjük a karma működésének fő alapelvét. Ezért ezek lesznek a tanulmány menetének legjobb irányjelzői, kezdeni pedig az ember teremtőerőinek átgondolásával fogjuk. Mindaz, amire bevezetesként szükségünk van, az, hogy világos fogalmat alkossunk magunkban a törvény megváltozhatatlanságáról és a természet nagy világairól.

A TÖRVÉNY MEGVÁLTOZTATHATATLANSÁGA

Szinte közhely, hogy törvények világában élünk, hogy megmásíthatatlan törvényekkel vagyunk körülveve. Ha azonban ezt a tényt valóságosan és visszavonhatatlanul elismerjük, és valóságnak látjuk a gondolati-, az erkölcsi- és az anyagi világban egyaránt, bizonyos tehetetlenség érzése vesz rajtunk erőt, mintha egy hatalmas erő markában éreznénk magunkat, amely magával ragad, és oda sodor, ahová akar. Ennek épp az ellenkezője a valóság, mert ez a hatalmas erő, amikor megértjük, engedelmesen odavisz minket, ahová mi akarjuk: a természet minden erejét olyan mértékben használhatjuk, amilyen mértékben megértettük azokat, – „a természetet engedelmességgel hódítjuk meg”, – és ellenállhatatlan erői azonnal rendelkezésünkre állnak, mihelyt tudással velük és nem ellenük dolgozunk. Beláthatatlan erőtartalékaiból kiválaszthatjuk azt, amelyre célunk eléréséhez akkor és ott szükségünk van, és éppen megváltozhatatlanságuk biztosítja sikerünket.

A törvény megváltozhatatlanságán múlik a tudományos kísérlet biztossága, minden eredmény megtervezésének és a jövő előrelátásának képessége. Erre támaszkodik a vegyész, biztos lévén abban, hogy a természet mindig egyformán felel, ha ő pontosan adja a kérdéseit. Az eredmények megváltozását eljárásának eltéréséből származtatja, nem pedig a természet megváltozásából. Ugyanígy van ez minden emberi cselekvéssel; minél inkább tudáson alapul, annál biztosabb az előre jelzett eredmény, mert minden „véletlen” a tudatlanság, az ismeretlen vagy figyelmen kívül hagyott törvények működésének eredménye. Az értelmi és erkölcsi világban ugyanúgy, mint az anyagiban, az eredmények előre láthatók, tervezhetők és kiszámíthatók. A természet sohasem csal meg bennünket; saját vakságunk az, ami megcsal bennünket. A növekvő tudás minden világban növekvő hatalmat jelent, és a mindentudás azonos a mindenhatósággal.

Ennek a törvénynek ugyanolyan változatlanoknak kell lennie a mentális és erkölcsi világokban, mint amilyeneknek az anyagiban elvárjuk, minthogy a világegyetem az Egy kiáradása és az, amit törvénynek nevezünk, nem más, mint az Isteni Természet kifejeződése. Ahogy minden az Egy életből árad ki, úgy tart fenn mindent az egy Törvény; a világok úgy nyugszanak az Isteni Természet e szikláján, mint egy biztos, változatlan alapon.

A TERMÉSZET VILÁGAI

Ahhoz, hogy a Mester által javasolt módon tanulmányozzuk a karma működését, világos elképzelést kell alkotnunk magunknak a világegyetem három alsóbb síkjáról vagy területéről, és a velük kapcsolatos alapelvekről. A síkok nevei a bennük működő tudat állapotát jelzik. Ebben egy ábra lehet segítségünkre, amely bemutatja a síkokat a velük kapcsolatos alapelvekkel és az eszközöket, amelyekben egy tudatos lény látogathatja azokat. A gyakorlati okkultizmusban a tanuló megtanulja felkeresni ezeket a síkokat, és saját kutatásai alapján az elméletet tudássá átalakítani.

A tudat a legalacsonyabb eszközt, a sűrű testet használja a fizikai síkon való működésére, és ebben az agybeli képességek határai köré van szorítva. A finomtest kifejezés mögött az asztráltestek változatai rejlenek, illetve azok, amelyek a pszichikus síknak nevezett nagyon bonyolult terület változó feltételeihez illenek. A devacháni síkon két jól meghatározott szint van, a formai és a forma nélküli szint; az alsón a tudat egy mesterséges testet, a maya-virupát használja, de az értelemtest kifejezés megfelelőnek látszik, mert jelzi, hogy az anyag, amiből áll, a manasz síkjához tartozik. A forma nélküli szinten a kauzáltestet kell használnia. A buddhi síkjáról szükségtelen beszélni.

SÍK	PRINCÍPIUM	TEST
	Atma	
Szusuptikus	Buddhi	Szellemi test
Devacháni	Manasz	Kauzáltest Mentáltest
Pszichikus vagy asztrális	Káma-manasz: felsőbb pszichikai Káma: alsóbb pszichikai	Finomtest
Fizikai	Linga-sharira Sthula-sharira	Étertest Sűrűtest

Az anyag, ami ezeken a síkokon található, nem egyforma, és általában véve mindegyik sík anyaga sűrűbb, mint a fölötte lévőé. Ez megfelel a természet analógiájának, mert a fejlődés lefelé a ritkából a sűrűbe, a finomból a durvába halad. Azon kívül ezeken a síkokon a lények hatalmas hierarchiái laknak, a szellemi régiók magasztos intelligenciáitól az anyagi világ legalsórendűbb, féltudatos elementáljáig. Minden sík minden részecskéjében szellem és anyag van összekapcsolódva, – minden részecskének anyag a teste, és szellem az élete, – és e részecskék minden független halmozát, mindenfajta, minden típusú elkülönült formáját ezek a lények éltetik, fajtájukban változva a forma fokozatának megfelelően. Nem létezik olyan forma, amelyet ne így lelkesítenének, de a formát éltető lény lehet a legmagasztosabb intelligencia, a legalsórendűbb elemi lény, vagy a közöttük található számtalan seregni lény bármelyike.

Azok a lények, amelyekhez pillanatnyilag közünk lesz, főleg a pszichikai síkhoz tartozók, mert ezek alkotják az ember vágytestét (káma-rupa), – érzelemtestét, ahogy gyakran nevezik, – valóban beleépülnek annak asztrális mintájába, és éltetik az ember asztrális érzékeit. Ők, – hogy szakkifejezéssel éljünk, – az állatvilág forma-elemlényei, a változások közvetítői, amelyek a rezgéseket érzéssé alakítják át.

A kámai elementálok legszembeszökőbb jellegzetessége az érzékelés, az a képesség, hogy nemcsak felelnek a rezgésekre, hanem érzik is azokat, és a pszichikai sík zsúfolt ezekkel a tudatosság különböző fokain lévő lényekkel, amelyek mindenféle ráhatást felvesznek, és érzéssé alakítanak át. Bármely lény, amelynek olyan teste van, amelybe ezek az elemlények vannak beépítve, képes érezni, az ember pedig ilyen testen keresztül érez. Az ember nincs tudatában teste részecskéinek, sőt még sejtjeinek sem; azoknak saját tudatuk van, amellyel az ember vegetatív életének különböző folyamatait végzik. Az az ember viszont, akinek testét alkotják, nem osztozik tudatukban, tudatosan nem segíti vagy hátráltatja őket abban, ahogy válogatnak, asszimilálnak, kiválasztanak, építenek, és nem képes bármely pillanatban tudatát összekapcsolni szíve egyik sejtjének tudatával, hogy pontosan megmondhassa, az mit csinál. Tudata rendes körülmények közt a pszichikai síkon működik, sőt

a magasabb pszichikai régiókban is, ahol az elme működik, ez a kámával keveredő értelem, mint-hogy a tiszta értelem nem működik az asztrálsíkon.

Az asztrálsík zsúfolva van olyan elementálokkal, amelyek hasonló az ember vágytestét alkotókhoz, és amelyek az alacsonyabb rendű állatok egyszerűbb vágytestét is alkotják. Az ember természetének ezzel a részével közvetlen összeköttetésbe kerül ezekkel az elementálokkal, és rajtuk keresztül kapcsolatot hoz létre minden körülötte lévő, számára vonzó vagy visszataszító tárggyal. Akaratával, érzelmeivel, vágyaival befolyásolja ezt a számtalan lényt, amelyek érzékenyen válaszolnak minden érzéshullámra, amelyet az ember minden irányban kibocsát. Saját vágyteste segéd-eszközként működik, és ahogy a kívülről jövő rezgéseket érzésekké kapcsolja össze, ugyanúgy bontja szét a belsejében támadó érzéseket rezgésekké.

A GONDOLATFORMÁK LÉTREHOZÁSA

Most már abban a helyzetben vagyunk, hogy jobban megértsük a Mester szavait. Az értelem saját területén, a magasabb pszichikai sík finomabb anyagában működve képeket, gondolatformákat hoz létre. A képzelőerőt nagyon pontosan nevezték el az elme teremtőképességének és ez a szó szoros értelmében igazabb, mint azt sokan hiszik, akik ezt a szót használják. Ez a képzelőerő/kép-teremtés az értelem jellemző képessége, és a szó csupán nehézkes kísérlet, hogy részben ábrázoljon egy mentális képet. Egy elgondolás, egy mentális kép összetett dolog, esetleg egy egész mondat szükséges ahhoz, hogy részletesen leírjuk, ezért kiragadjuk egy szembetűnő alkotóelemét, és egy szóval megnevezve ezt a részt, tökéletlenül fejezzük ki az egészet. Ha azt mondjuk „háromszög”, a szó egy képet hív elő a hallgató elméjében, amelyet hosszan kellene leírnunk, ha pontosan akarnánk szavakkal érzékeltetni. Mindent elkövetünk, hogy jelképekben gondolkozzunk, azután fáradságosan és tökéletlenül szavakban összegezzük jelképeinket. Azokban a tartományokban, ahol az értelem értelemhez szól, tökéletes kifejezés van, messze túl azon, mint ami szavakkal átadható. Még a korlátozott formájú gondolatátvitelnél sem szavakat, hanem elképzeléseket küldenek. Egy szónok mentális képeiből akkora részt önt szavakba, amennyit csak tud, ezek a szavak pedig a hallgatóság elméjében a szónokéhoz hasonló mentális képeket hívnak elő. Az elme nem szavakkal, hanem képekkel, képzetekkel dolgozik, a felmerülő viták és félreértések fele pedig abból származik, hogy az emberek különböző képekkel társítják ugyanazokat a szavakat, illetve különböző szavakkal fejezik ki ugyanazokat a képeket.

A gondolatforma tehát egy mentális kép, amelyet az elme teremtett vagy formált a magasabb pszichikai világ anyagából, amelyben a fent említettek szerint működik. Ez a forma, amely e régió anyagának gyorsan rezgő atomjaiból áll, rezgéseket indít mindenfelé maga körül. Ezek a rezgések minden olyan lényben hang- és színérzéseket keltenek, amelyek képesek azokat megfelelően feldolgozni, amint pedig a gondolatforma kifelé halad, vagy lefelé süllyed, – bármelyik kifejezést használjuk szívesebben, hogy az átmenetet kifejezzük, – az alsó pszichikai régiók sűrűbb anyagába, ezek a rezgések, mint egy éneklő-szín, minden irányt erőteljesen áthatnak, és a gondolatformához, – amelyből kiindultak – hívják az adott színhez tartozó elementálokat.

Az összes elementál, – éppúgy, mint minden egyéb dolog a világegyetemben, – a hét elsődleges sugár, a fény hét eredeti fiának egyikéhez, vagy másikához tartozik. A fehér fény előtör a Harmadik Logoszból, a megnyilvánult Isteni Elméből a hét sugár formájában, „a trónus előtt lévő hét Szellem” formájában, a sugarak mindegyikének pedig megvan a maga hét alsugara és így tovább egymást követő kisebb részegységekben. Ezért a végtelen különbségek közepette, amikből a világegyetem felépül, különböző kisebb részegységekbe tartozó elementálok vannak, ezek egy színnyelven kommunikálnak, amely azon a színen alapul, amelyhez tartoznak. Ezért őrizték mindig olyan óvatosan a hangok, színek és számok igazi tudományát, – a számokon alapul mind a hang, mind a szín, – mert az akarat ezeken keresztül szól az elementálokhoz, a tudás pedig hatalmat ad az uralkodáshoz.

K. H. Mester nagyon érthetően szól erről a szín-nyelvről. Azt mondja: „Hogy is értethetnétek meg magatokat, hogy parancsolhatnátok ezeknek a fél-intelligens erőknek, amelyek velünk nem kimondott szavakkal, hanem hangokkal és színekkel érintkeznek, a kettőjük rezgése közötti összefüggés megteremtésével? Mert a hang, a fény és a szín a legfontosabb tényezők az intelligenciák ilyen fajtájának kialakításában, Ezek olyan lények, amelyek létéről fogalmatok sincs, hinnetek sem szabad bennük, – ateisták és keresztények, materialisták és spiritiszták, mind felhozzák saját érveiket egy ilyen hit ellen, – a tudomány pedig valamennyinél erősebben ellenzi az ilyen lealázó babonában való hitet.”¹

A múltat tanulmányozók emlékezhetnek itt-ott előforduló, egy szín-nyelvre vonatkozó homályos utalásokra; emlékezhetnek arra a tényre, hogy az ősi Egyiptomban a szent kéziratokat különböző színekkel írták, és hogy a másolásban elkövetett hibákat halállal büntették. De nem akarom ezt az érdekesítő dolgot mellékvágányra terelni. Minket csak az a tény érdekel, hogy az elementálok

¹ A.P. Sinnett: Occult World (Okkult világ) 100. old.

színekkel szólíthatók meg, és hogy a szín-szavak olyan érthetőek számukra, mint a kimondott szavak az emberek számára.

Az éneklő-szín árnyalata a gondolatformát létrehozó indíték természetétől függ. Ha az indíték tiszta, szerető, jótékony természetű, a létrehozott szín olyan elementált hív a gondolatformához, amely felveszi azokat a jellegzetességeket, amelyeket az indíték rányom a formára, és az így meghatározott módon cselekszik. Ez az elementál belép a gondolatformába, hogy mint annak a lelke viselkedjen, és így egy független lény jön létre az asztrálsíkon, egy jótékony természetű lény. Másrészt, ha az indíték természetében tisztátlan, bosszúvágyó, gonosz, a létrehozott szín olyan elementált vonz majd a gondolatformához, amely ugyanúgy felveszi az indíték által a formára nyomott jellegzetességeket, és az így meghatározott módon cselekszik. Ebben az esetben is belép az elementál a gondolatformába, hogy mint annak a lelke viselkedjen, és így egy független lény jön létre az asztrálvilágban, egy kártékony természetű lény. Például, egy haragos gondolat vörös villanást okoz, mert a gondolatforma úgy rezeg, hogy vöröset hoz létre; ez a vörös felvillanás hívójel az elementálok számára, azok pedig a hívó felé száguldanak, és egyikük belép a gondolatformába, ami azt romboló, bomlasztó fajtájú önálló tevékenységre képesíti.

Az emberek folyamatosan beszélnek ezen a szín-nyelven egészen öntudatlanul, és így maguk köré hívják az elementálok rajait, amelyek megtelepednek a létrehozott különböző gondolatformákban. Így van az, hogy az ember a közvetlen környezetét saját világával népesíti be, telíti képzelete, vágyai, ösztönzései és szenvedélyei szüleményeivel. Önmagunk által teremtett angyalok és démonok tolongnak körülöttünk minden oldalról, mások javának és kárának okozói, és saját javunk és kárunk hozói, – bizony, ez egy karmikus sereg.

A tisztánlátók látják a színek állandóan változó villanásait a mindenkit körülvevő aurában: így fordít le az asztrálvilág minden gondolatot, minden érzést az asztrális látás számára láthatóan. A közönséges tisztánlátónál valamivel jobban fejlett személy látja a gondolatformákat is, és látja a színvillanások keltette hatásokat az elementálok tömegeire.

A GONDOLATFORMÁK TEVÉKENYSÉGE

E meglelkesített gondolatformák élettartama elsősorban kezdeti erősségüktől függ, az energiától, amellyel emberi létrehozójuk telítette őket, másodsorban pedig a létrehozásuk után a létrehozó vagy mások által ismételt gondolat útján nekik juttatott tápanyagtól. Életüket ilyen ismétléssel folyamatosan meg lehet újítani, az olyan gondolat pedig, amelyen töprengenek, amely ismételt meditáció tárgya, nagyon tartós formát nyer a pszichikai síkon. Mivel a hasonló természetű gondolatformák vonzzák és kölcsönösen erősítik egymást, ezért ebben az asztrális világban eleven, nagy intenzitású és energiájú formát hoznak létre.

A gondolatformák létrehozójukkal egy –jobb kifejezés híján így kell neveznünk, – magnetikus kötelékkel vannak összekapcsolva. Azok visszahatnak rá, és az általuk keltett hatás újratermeli önmagát. A fent említett esetben pedig, ahol egy gondolatforma ismétlés által erősödik, nagyon határozott gondolatszokás jöhet létre, egy minta formálódhat, amelybe könnyedén áramlanak a gondolatok, – segítők, ha nagyon magasztos természetűek, mint egy nemes eszmény, de legtöbbször hátráltatók, a mentális növekedés akadályozói.

Álljunk meg egy pillanatra a szokás ilyen kialakulásánál, minthogy kicsiben nagyon hatékonyan mutatja be a karma működését.

Tegyük fel, hogy kapunk egy olyan kész elmét, ami mögött nincs múltbeli tevékenység, – ez természetesen lehetetlen, de a feltételezés adja meg a szükséges különleges kiindulási pontot. Elképzelhetjük, hogy egy ilyen elme tökéletes szabadsággal és spontán módon működik, és hoz létre gondolatformát. Ezt sokszor megismétli, amíg egy gondolat-szokás, egy határozott szokás alakul ki. Így az elme öntudatlanul is ebbe a gondolatba csúszik, erői ebbe fognak áramlani az akarat minden tudatos szelektáló tevékenysége nélkül.

Tegyük fel továbbá, hogy az elme kezdi helyteleníteni ezt a gondolat-szokást, és nyugnek érzi fejlődésében. Eredetileg az elme spontán tevékenysége következtében, kész vezetékét létrehozva megkönnyítette a mentális energiák áramlását, ez viszont most korláttá vált. Ha ettől meg akar szabadulni, azt csakis az elme újabb önkéntes, a meglévő bilincsek lerázására és végleges széttörésére irányuló tevékenységével érheti el.

Előttünk áll egy kis ideális karmikus ciklus, amin gyorsan fussunk át: a szabad elme létrehoz egy szokást, majd ezen korlátok között kényszerül működni, viszont a korláton belül megtartja szabadságát, és belülről dolgozhat ellene, amíg végül elhasználja. Természetesen eleinte sosem vagyunk szabadok, mert ezekkel a bilincsekkel megterhelve jövünk a világra, amelyeket saját magunk készítettünk a múltban; de a folyamat, minden egyes bilincs esetében a fenti kört írja le, – az elme készíti, viseli, és használat közben lereszeli.

A gondolatformákat létrehozójuk konkrét személyek felé is irányíthatja, akiket segíthet vagy bánthat velük, az őket lelkesítő elementálok természetének megfelelően. Nem pusztá költői képzelet, hogy jókívánságok, imádságok és szerető gondolatok értékesek azok számára, akiknek küldik őket; ezek egy védősereget hoznak létre, ami körülveszi a szeretett személyt, és sok rossz befolyást, és veszedelmet hárítanak el.

Az ember nemcsak létrehozza és szétküldi saját gondolatformáit, hanem mágnesként magához is vonzza mások gondolatformáit a körülötte lévő asztrálsíkról, azokat, amik a saját meglelkesített gondolatformái típusához tartoznak. Így kívülről hatalmas energiátöbbleteket vonzhat magához, és teljesen rajta múlik, hogy ezek az erők, amelyeket a külső világból saját magába épített, jó vagy rossz természetűek-e. Ha az ember gondolatai tiszták és nemesek, jótékony elementálok seregeit vonzza magához, és lehet, hogy néha csodálkozik, honnan kapta a megvalósításhoz szükséges erőt, amely úgy tűnik, – és jól tűnik – neki, lényegesen meghaladja saját erejét. Ugyanígy egy romlott és alantas gondolkodású ember kártékony elementálok seregeit vonzza magához, és ezzel a gonosz energiátöbblettel olyan bűnöket követ el, amelyek megdöbbennek, ha visszanéz rájuk. Biztosan valami ördög kísértett meg, fog panaszkodni; és valóban ezek a démoni erők, amelyeket saját gonoszságával hívott magához, adtak hozzá kívülről erőt.

A gondolatformákat lelkesítő elementálok, legyenek azok jók vagy rosszak, összekapcsolódnak az ember vágytestében lévő elementálokkal, valamint az ember saját gondolatformáit lelkesítő elementálokkal, és így kezdenek benne dolgozni, noha kívülről érkeznek. De ehhez magukhoz hasonló elementálokra kell találniuk, amikhez hozzákapcsolódhatnak, különben nem tudnak erőt kifejteni. Az ellentétes gondolatformák elementáljai taszítják egymást, és a jó ember saját légkörével, aurájával visszaszorít mindent, ami romlott és kegyetlen. Védőfalként veszi körül, és tartja távol tőle a gonoszt.

Az elementálok tevékenységének van egy másik fajtája, ami messzeható következményekkel jár, ezért nem hagyhatjuk ki a karmát létrehozó erők előzetes áttekintéséből. Az imént említettekhez hasonlóan erre is vonatkozik az a megállapítás, hogy ezek a gondolatformák benépesítik a környezetet, ami dinamikus erősségével arányban visszahat bármely, vele kapcsolatba kerülő érzékeny vagy ideges természetű szervezetre. Bizonyos mértékig majdnem mindenkire hatnia kell, bár minél érzékenyebb a szervezet, annál nagyobb a hatás. Az elementálok hajlamosak arra, hogy a hozzájuk hasonlókhöz vonzódnak, azonos jellegű egységekbe csoportosuljanak, mivel bizonyos értelemben társas lények. Amikor pedig az ember kibocsát egy gondolatformát, az nem csak vele kapcsolódik össze magnetikus kötélekkel, hanem a hasonló fajtájú gondolatformák felé is vonzódik, és ezek az asztrálsíkon összegyűlve jó, vagy rossz erőt formálva, esetleg egyfajta kollektív lényt hoznak létre.

A hasonló gondolatformák megfelelő jellemzőinek ilyen felhalmozódása gyakran erősen befolyásolja a családi, helyi és nemzeti véleményeket. Egyfajta asztrális légkört teremtenek, amin keresztül minden látszik, ami mindent átszínez, amire a tekintet irányul, és visszahatnak az adott csoportba tartozó emberek vágytesteire, válaszrezgéseket indítva el bennük. Az ilyen családi, helyi vagy nemzeti karmikus környezet nagymértékben módosítja az egyén tevékenységét, és óriási mértékben korlátozza esetleges tehetségeinek kifejezési képességét. Tegyük fel, hogy bemutatunk neki egy eszmét, amit ő csak ezen a légkörön át lát, amelynek át kell azt színeznie, és komolyan eltorzíthatja. Itt tehát messze ható karmikus korlátokról van szó, amelyekkel később még számolnunk kell.

Az így csoportosult elementálok befolyása nem korlátozódik csupán arra, amit az emberekre vágytesteiken keresztül gyakorolnak. Ha ezt a kollektív lényt, ahogy elneveztem, romboló típusú gondolatformák alkotják, az azokat lelkesítő elementálok romboló erőként működnek, és gyakran nagy pusztítást végeznek az anyagi síkon. Mint a romboló energiák örvényei, termékeny forrásai a „szerencsétlenségeknek”, a természeti megrázkódtatásoknak, viharoknak, ciklonoknak, hurrikánoknak, földrengéseknek, árvizeknek. Ezek a karmikus következmények is további figyelmes vizsgálatot igényelnek.

A KARMA KÉPZŐDÉSE ÁLTALÁBAN

Miután megértettük az ember és az elementál-birodalom közötti viszonyt és az elme formaképző energiáit, – valóban teremtő energiáit, amivel életre hívják az előbb leírt élő formákat – abban a helyzetben vagyunk, hogy legalább részben megértsünk valamit a karma keletkezéséről és működéséről egy életszakasz alatt. Inkább „életszakasz”-t mondom, mint „élet”-et, mert az élet túl keveset jelent, ha a mindennapi, egy testetöltést jelentő értelmében használjuk, viszont túl sokat, ha az egész életet értjük alatta, ami sok testben töltött szakaszból és sok azon kívüli szakaszból áll. Életszakasz alatt az emberi létezés egy kis ciklusát értem, annak fizikai, asztrális és devacháni tapasztalataival, beleértve visszatérését a fizikai küszöbéhez, – azt a négy megkülönböztethető szakaszt, amelyeken a lélek keresztülhalad, hogy beteljesítse ciklusát. Ezekben a szakaszokon újra és újra áthalad az Örök Vándor, miközben jelenlegi emberiségünkön keresztül utazik, és bár a tapasztalatok minden ilyen ciklusban mind mennyiségileg, mind minőségileg nagyon változnak, a ciklus az átlagember számára ebből a négy szakaszból áll, semmi másból.

Fontos megérteni, hogy a fizikai testen kívüli lét sokkal hosszabb, mint az abban való lét, a karmikus törvény működése pedig csak hiányosan érthető, hacsak nem tanulmányozzuk a lélek működését annak test nélküli állapotában. Emlékezzünk az egyik Mester szavaira, aki rámutatott, hogy a testen kívüli élet az igazi élet.

„A vedantisták, akik elismerik a tudatos lét kétféleségét, a földit és a szellemit, csak az utóbbit említik, mint vitathatatlan valóságot. Ami a földi életet illeti, tekintve annak változékonyságát és rövidegét, az nem egyéb, mint az érzékeink káprázata. Életünket a szellemi szférákban kell valóságosnak tekintenünk, mert ez az, ahol a mi végtelen, sosem változó, halhatatlan Énünk, a Sutratma él... Ez az, amiért a földöntúli életet nevezzük az egyedüli valóságnak, a földit pedig, – beleértve magát a személyiséget – csak képzeletbelinek.”²

A földi élet alatt a lélek tevékenysége a legközvetlenebbül a már leírt gondolatformák létrehozásában nyilvánul meg. De hogy legalább megközelítő pontossággal követhessük a karma működését, tovább kell elemeznünk a „gondolatforma” kifejezést, és ki kell egészítenünk néhány megállapítással, amiket szükségszerűen elhagytunk az első általános megfogalmazásánál. A lélek, ha mint elme működik, egy mentális képet teremt, az elsődleges gondolatformát; vegyük a mentális kép kifejezést, amin kizárólag az elme közvetlen teremtményét értjük, és ezentúl korlátozzuk a kifejezést annak kezdeti állapotára, amit nagy általánosságban gondolatformaként emlegetnek. Ez a mentális kép teremtőjéhez kapcsolva marad, tudata tartalmának egy részeként: ez egy élő, rezgő, finom anyagú forma, a már elgondolt, de még ki nem mondott, a megfogalmazott, de még testté nem vált Ige.

Összpontosítsa az olvasó figyelmét néhány pillanatra erre a mentális képre, hogy mindentől elkülönített világos fogalmat alkosson róla, eltekintve minden következménytől, amit a sajátján kívüli többi síkon létrehoz. Amint már mondtuk, megjeleníti emberi teremtője tudattartalmának egy részét, elidegeníthetetlen természetének részét, elválaszthatatlan lesz az embertől, aki magával viszi földi életén át, magával viszi a halál küszöbén át, magával viszi a halálon túli régiókba. Miközben pedig az ember felfelé vezető útján áthalad ezeken a régiókon, és ő maga túl finommá lesz ahhoz, hogy ez a mentális kép megmaradhasson, maga mögött hagyja a beleépített sűrűbb anyagot, magával víve a mentális mintát, a lényeges formát. A sűrűbb rétegekbe való visszatérések az adott sík anyaga ismét beépül a mentális mintába, és a megfelelő sűrűbb forma újraképződik. Ez a mentális kép szunnyadó állapotban maradhat hosszú időszakokon át, de felébreszthető és feléleszthető; teremtőjének, saját utódainak (lásd később), utódai típusához tartozó lényeknek minden újabb impulzusa növeli életerejét, és módosítja formáját.

Mint látni fogjuk, meghatározott törvények szerint fejlődik, és ezek a felhalmozódott mentális képek alkotják a jellemet. A külső visszatükrözi a belsőt, és ahogy a sejtek a test szöveteivé kapcsolódnak össze, a folyamat során pedig gyakran módosulnak, úgy kapcsolódnak össze ezek a mentális képek az elme jellegzetességeivé, és gyakran jelentős változásokon mennek keresztül. Ezeket a változásokat a karma működésének tanulmányozása fogja részletesen megvilágítani. Sokféle anyag

² Lucifer, 1892. október, „Life and Death” c. cikk.

szövődhet ezekben a mentális képekbe a lélek teremtőerejénél fogva. A vágy (káma) működésre serkentheti, a szenvedély vagy erős vágy ösztönzésének megfelelő alakba formálhatja a képet. Önmagát ösztönözheti egy nemes eszmény felé, és annak megfelelő képet formálhat meg. Vezethetik tisztán intellektuális eszmék, és aszerint alakítja a képet. De legyen az magasztos vagy alantas, intellektuális vagy szenvedélyes, isteni vagy állati, szolgálatkész vagy kártevő, az emberben mindig van egy mentális kép, amely a teremtő lélek terméke, és annak lététől függ az egyéni karma. E nélkül a mentális kép nélkül nem lehet egyéni karma, ami életszakaszt életszakaszhoz kapcsol; a manaszi oldalnak léteznie kell, hogy az állandó alkotórészt biztosítsa, amin az egyéni karma alapulhat. A manasz hiánya az ásványi, a növényi és az állati birodalmakban azzal a következménnyel jár, hogy nem képződik a haláltól az újrászületésig terjedő egyéni karma.

Vizsgáljuk meg most az elsődleges gondolatformát a másodlagos gondolatformával szemben, a tiszta és egyszerű gondolatformát a lelkesített gondolatformával szemben, a mentális képet az asztro-mentális képpel szemben, vagyis a gondolatformát az alsóbb asztrális síkon. Hogyan jön ez létre, és mi is ez? Hogy a korábban említett jelképet használjuk, akkor jön létre, amikor a kigondolt Ige kimondott Igévé válik; a lélek kileheli a gondolatot, a hang pedig formát hoz létre az asztrális anyagban. Ahogyan az Egyetemes Értelme gondolatai kilehelve megnyilvánult világegyetemé válnak, úgy válnak az emberi értelem mentális képei kilehelve teremtőjük megnyilvánult világává. Az Egyetemes Értelme környezetét a térben saját világával népesíti be. A mentális kép rezgései hasonló rezgéseket idéznek elő a sűrűbb asztrális anyagban, és ezek hozzák a másodlagos gondolatformát, amit asztro-mentális képnek neveztem. A mentális kép, – amint már megbeszéltük, – teremtőjének tudatában marad, de rezgései e tudatból kilépve lemásolják a formáját az alsóbb asztrális sűrűbb anyagában.

Ez az a forma, amely az elementáli energia egy egységét beburkolja, elkülönítve azt arra az időre, amíg a forma léte tart, minthogy a formában meglévő manaszi alkotóelem az egyéniség egy könnyű érintését adja át ennek a formának, ami azt meglelkesíti. (Milyen csodások és tanulságosak az összefüggések a természetben!) Ez az az aktív lény, amelyet a Mester leírása említ, és ez az az asztro-mentális kép, amely az asztrális síkon kóborol, fenntartva az említett magnetikus köteléket létrehozójával, visszahatva szülőjére, a mentális képre, és másokra is hatva. Egy asztro-mentális kép élettartama lehet hosszú vagy rövid, a körülményeknek megfelelően, és megsemmisülése nem érinti szülője megmaradását. Az utóbbihoz eljutó bármely friss impulzus azt eredményezi, hogy asztrális hasonmását újraalkotja, pontosan úgy, ahogy egy szó minden megisméltése egy új formát hoz létre.

A mentális kép rezgései nemcsak lefelé az alsóbb asztrális sík felé terjednek, hanem felfelé, a felette lévő szellemi síkra is.³ Ahogyan a rezgések az alsóbb síkon sűrűbb formát eredményeznek, úgy hoznak létre egy sokkal finomabb formát, – merjem-e ezt formának nevezni, hiszen számunkra ez nem forma – a magasabb szinten, az akasha-ban, magában a Logoszból kiárasztott világanyagban. Az akasha minden forma tárháza, kincstára, amelybe az Egyetemes Értelme végtelen gazdagságából az összes gondolat gazdag gyűjteménye ömlik, amelyek majd az adott világegyetemben testet öltenek. Ide lép be a világegyetemből minden rezgés is, valamennyi intelligencia gondolatainak, minden kámai lény összes vágyának, az összes forma minden véghezvitt valamennyi cselekményének rezgése.

Mindezeknek megvan a maguk hatása, minden megtörténtnek a számunkra alaktalan, de a magasztos szellemi intelligenciák számára alaki képe, és ezek az akashai képek, – ahogy ezentúl fogjuk nevezni ezeket, – amik mindörökké fennmaradnak, ezek a valódi karmikus feljegyzések, a Lipikák könyve,⁴ amelyben bárki olvashat, aki „Dangma nyitott szemével”⁵ rendelkezik. Ez azoknak az akashai képeknek a visszatükröződése, ami a gyakorlott figyelem tevékenységével az asztrál anyag háttérére vetíthető úgy, ahogy a diavetítővel vászonra lehet kivetíteni egy képet, – így a múlt egy jelenete élő valóságban, az elmúlt esemény minden részletében pontosan újra felidézhető. Mert az akashai feljegyzésekbe ez egyszer s mindenkorra bevésődött, és a képzett látó e feljegyzések

³ A „lefelé” és „felfelé” szavak rendkívül félrevezetőek, a síkok természetesen áthatják egymást.

⁴ H.P. Blavatsky: Secret Doctrine (Titkos tanítás), I. 157-159. old.

⁵ Uo. Dzyan könyve I. stanza.

bármely oldalának tünékeny élő jelenetét tetszés szerint felelevenítheti és lejátszathatja az asztrálsíkon, sőt még bennük is élhet.

Ha az olvasó követte ezt a tökéletlen leírást, képes lesz magának a karmáról, annak oki aspektusáról halvány fogalmat alkotni. A lélek által létrehozott és attól elválaszthatatlan mentális kép berajzolódik az akashába. Azután az általa létrehozott asztro-mentális kép, a tevékeny lelkesített lény, amely az asztrálsíkon barangol, és számtalan hatást hoz létre, amik mind pontosan kirajzolódnak vele kapcsolatban, és így visszavezethetők hozzá és rajta keresztül szülőjéhez. Minden ilyen fonál, – amit mintha az asztro-mentális kép saját anyagából fonna meg, ahogy a pók szövi a hálóját – felismerhető saját színárnyalatáról. Noha sok ilyen fonál szövődhet bele egy hatásba, minden egyes fonál megkülönböztethető és visszavezethető eredeti létrehozójáig, a lélekig, amely a mentális képet létrehozta.

Így képzelhetjük el esetlen, földhözkött értelmünk rendkívül szegényes nyelvén kifejezve, milyen módon látják meg a Karma nagy Urai, a karmikus Törvény kezelői egy szempillantás alatt az egyéni felelősséget; a lélek teljes felelősségét az általa alkotott mentális képért, és részleges felelősségét annak szerteágazó hatásaiért, nagyobbat vagy kisebbet, mivel minden hatás okába más karmikus fonalak is beleszövődnek. Így megérthetjük azt is, miért játszik a karma működésében uralkodó részt az indíték, és miért aránylag alárendelt a tettek teremtőereje; miért működik a karma minden egyes síkon az illető összetevőknek megfelelően, de mégis összekapcsolja a síkokat fonálának folytonosságával.

Amikor a bölcsesség-vallás világosságot adó fogalmai fénysugarukat a világra árasztják, eloszlatva annak sötétségét és felfedve az abszolút Igazságot, amely minden látszólagos fonákság, egyenlőtlenség és az élet véletlenei mögött működik, nem csoda, ha szívünk csordultig megtelik kimondhatatlan hálával a Nagyok iránt. Legyenek áldottak! Ők azok, akik az igazság fáklyájával bevilágítanak a sűrű homályba, és megszabadítanak minket attól a nyomástól, ami az összeroskadásig megérintetett bennünket, a gyógyíthatatlannak látszó bajok szemlélésének a kínjától, az Igazság reménytelenségétől és a Szeretet kétségbeesésétől:

Nem vagy megkötözve! A dolgok Lelke szelíd,
 A Létezés szíve a mennyei nyugalom;
 Ami a bánatnál erősebb, az az akarat: ez az, amit
 A Jóság megalkot, ösvényt a jobb, a legjobb felé.
 * * * * *
 Ilyen a Törvény, ami az igazságosság felé visz,
 Aminek végül semmi nem tud ellenállni, vagy szembe fordulni;
 Annak szíve a Szeretet, beteljesülése pedig
 A Béke, a tökéletes szelídség és engedelmesség.

Talán nagyobb fényt gyűjtünk, ha táblázatba foglaljuk a lélek működésének háromféle eredményét, amelyek a karmát, mint okot alkotják, inkább általánosságban, mint részleteiben. Így egy élet-tartam alatt a következőkkel rendelkezünk:

	Sík	Anyag	Eredmények
Az ember teremt	Szellemi	Akasha	Akashai képek, amik a karmikus feljegyzéseket hozzák létre.
	Pszichikus	Magasabb asztrális	Mentális képek, amik teremtőjük tudatában maradnak.
		Alsóbb asztrális	Asztro-mentális képek, amik a pszichikai sík aktív lényei.

Ezek eredményei főleg a következő életszakaszokban lesznek meghatározott törvények alapján kialakított hajlamok, képességek, tevékenységek, lehetőségek, környezet, stb..

A KARMA KÉPZŐDÉSE RÉSZLETEIBEN

Az ember lelkét, az egót, a karma létrehozóját a tanulónak egy növekvő lényként, egy élő egységként kell felismernie, aki – mialatt korszakokon áthúzódó fejlődésének ösvényét járja – bölcsességben és mentális képességben növekszik. Ugyancsak állandóan szem előtt kell tartania a tanulónak a felső és alsó manasz alapvető azonosságát. A kényelmesebb kezelhetőség érdekében különbséget teszünk közöttük, de a különbség a működéssel járó tevékenység különbsége és nem a természeté.

A felső manasz az a manasz, ami a szellemi síkon működik, saját múltja teljes tudatának birtokában. Az alsó manasz a pszichikai vagy asztrális síkon működő, az asztrálsanyag fátylába burkolt, a káma által irányított manasz, aminek minden tevékenysége vágytermészetével keveredik és színeződik. Nagyrészt elvakítja az őt fátyolba burkoló asztrálsanyag, és csak a teljes manaszi tudat egy részének van birtokában, ez a rész tartalmazza, – az esetek döntő többségében, – a jelenlegi testetöltés legszembetűnőbb tapasztalatainak a korlátozott gyűjteményét.

Az élet gyakorlati megközelítésében a legtöbb ember az alsó manaszt tekinti az „én”-nek, és ez az, amit mi személyes énnak nevezünk. A lelkiismeret hangja, bizonytalanul és zavarosan természetfelettinak, mintegy az Isten hangjának tekintve, a többség számára a felső manasz egyedüli megnyilvánulása a pszichikai síkon. Ezt viszonylag helyesen tekintik mértékadónak, ámbár természetét illetően tévedhetnek. A tanulmányozónak viszont meg kell értenie, hogy az alsó manasz egy a felsővel, ahogyan a sugár egy a napjával; a nap-manasz örökké süt a szellemi sík mennyországában, a sugár-manasz pedig behatol a pszichikai síkra, viszont ha kettőnek tekintjük azon kívül is, hogy működésük alapján szokásosan megkülönböztetjük azokat, reménytelen zűrzavar keletkezik.

Az ego tehát egy növekvő lény, egy gyarapodó tömeg. A leküldött sugár olyan, mint egy vízbenyúló kéz, hogy megragadjon egy tárgyat, majd kihúzza azt, markában tartva a tárgyat. Az ego növekedése a kinyújtott keze által összegyűjtött tárgyak értékétől függ, és összes elvégzett munkájának jelentőségét a sugár visszavonásakor azok a tapasztalatok korlátozzák és szabják meg, amelyeket a sugár a pszichikai síkon való működése során gyűjtött össze. Ez olyan, mintha a munkás kimenne a földre keményen dolgozni esőben, napsütésben, hidegben és melegben, este pedig hazatérne; de a munkás egyúttal a tulajdonos is, és munkájának minden eredménye saját magtárait tölti meg, és saját tartalékait gazdagítja.

Mindegyik személyes-én az állandó vagy egyéni-én közvetlenül ható része, képviselője az alsóbb világban, és szükségképpen többé vagy kevésbé fejlett, annak a szintnek arányában, amire az ego, mint összesség, vagy mint egyéniség eljutott. Ha ezt az olvasó világosan megérti, akkor eltűnik a személyes-énben felmerülő igazságtalanság érzése, hogy karmikus hagyatékának örököse, – amit gyakran nehézségnek érez a teozófia fiatal tanulója, – mert belátja, hogy az ego, aki veti a karmát, aratja a karmát. A munkás, aki vetette a magot, takarítja be a termést, bár a ruha, amit vetés közben viselt, elkophatott a vetés és aratás közti időben. Az ego asztrális öltözéke szintén darabokra hullott a vetés és aratás közti időben, és ő új öltözékben arat, de „ő” az, aki vetett, és aki arat, és ha csak kevés magot vetett, vagy rosszul választott vetőmagot, ő lesz az, aki gyenge termést fog betakarítani, amikor aratni indul.

Az ego növekedésének kezdeti szakaszában fejlődése rendkívül lassú lesz, mert ide-oda vezetik vágyai, és követi az anyagi világ csábításait. Az általa létrehozott mentális képek többnyire szenvedélyes típusúak és ezért az asztro-mentális képek inkább hevesek és rövidéletűek, semmint erősek és messze ágazók lesznek. Amilyen arányban jutnak be a manaszi elemek a mentális kép összetételébe, olyan arányban válik tartóssá az asztro-mentális. Az állandó, kitartó gondolat világosan meghatározott mentális képeket, és azoknak megfelelő erős és maradandó asztro-mentális képeket hoz létre, az életet pedig egy határozott cél vezeti, egy világosan felismert elképzelés, amit az értelem állandóan felidéz, és aminél állandóan elidőzik: ez a mentális kép döntő befolyással van a mentális életre, és a lélek energiáit nagyrészt ez irányítja.

Vizsgáljuk meg most a karma létrejöttét a mentális képen keresztül. Az ember élete során számtalan mentális képet hoz létre, némelyek erősek, világosak, állandó megerősítést kapnak ismétlődő mentális impulzusoktól, mások gyengék, homályosak, éppen csak létrehozza az értelem azokat, azután el is felejt. Halálakor a lelket ezeknek a mentális képeknek tömegei veszik körül, és ezek

mind tulajdonságaikban, mind erősségükben és meghatározottságukban különböznek. Némelyek szellemi törekvésűek, szolgálatra vágyók, tudást keresők, magukat a magasabb életnek szentelők, némelyek tisztán intellektuálisak, a gondolat tiszta gyöngyszemei, elmélyült tanulmányok eredményeinek tárházai, némelyek érzelmi és szenvedélyesek, szeretetet, együttérzést, gyengédséget, odaadást, dühöt, ambíciót, büszkeséget, kapzsiságot lehelők, némelyek testi gerjedelmektől, zabolátlan vágyaktól fűtöttek, és a falánkság, részegség, érzékiség gondolatait jelenítik meg.

Minden léleknek megvan a maga öntudata, ami tömve van ezekkel a mentális képekkel, mentális életének eredményeivel, nincs az a gondolat, még ha röpke is, ami ne jelenne itt meg. Az asztramentális kép sok esetben rég megsemmisülhetett, lehet, hogy csak néhány órányi fennmaradáshoz elegendő ereje volt, a mentális kép viszont megmarad a lélek tulajdonában, egy sem vész el. Mind-ezeket a mentális képeket a lélek magával viszi, amikor halálakor átlép az asztrávilágba.

A káma-loka, vagy a vágyak otthona, sok, – nevezzük így – rétegre oszlik, a lélek pedig közvetlenül a halála után teljes vágytestével, vagy a káma-rupával terhelt. A káma-manasz által létrehozott valamennyi mentális kép, ami durva és állati természetű, az asztrávilág legalsóbb szintjén hatékony. Egy gyengén fejlett lélek elidőzik ezeknél a mentális képeknél, eljátssza azokat, így készíti elő magát arra, hogy azokat fizikailag újból megismételje a következő életében. Egy olyan ember, aki az érzéki gondolatoknál időzött, és ilyen mentális képeket alkotott, nemcsak az érzéki kielégülésekkel kapcsolatos földi helyszínekhez vonzódik, hanem elméjében állandóan cselekményekként ismételteti azokat, így természetébe mind erősebb és erősebb impulzusokat épít bele hasonló vétkek jövőbeli elkövetéséhez. Ugyanígy van ez más, a vágytermészet által biztosított anyagból alkotott mentális képekkel, amelyek a káma-loka más szintjeihez tartoznak. Amint a lélek az alsóbb szintekről a felsőbbekre emelkedik, az alsóbb szintek anyagából épült mentális képek elveszítik ezeket az alkotóelemeket, így szunnyadókká, – vagy ahogyan H. P. Blavatsky nevezte el: „anyag megvonásokká”, – válva a tudatban képesek létezni, de az anyagi megnyilvánuláson kívül. A kámarupai öltözék megtisztul durvább alkotóelemeitől, amint az alsó ego felfelé vagy befelé húzódik a devacháni régió felé, minden egyes levetett „burok” széthull, amint eljön az ideje, amíg az utolsót is leveti, a sugár pedig minden asztrális buroktól megszabadulva teljesen visszavonul. Az ego földi életébe való visszatérésekor ezeket a szunnyadó képeket kivetíti és azok magukhoz vonzzák a megfelelő kámai anyagot, ami képessé teszi azokat az asztrávilágban való megnyilvánulásra, és ezek válnak új inkarnációja vágytestének erős vágyaivá, szenvedélyeivé és alacsonyabb érzelmeivé.

Meg kell jegyeznünk, hogy a frissen érkezett lelket körülvevő mentális képek némelyike sok kellemetlenség forrása a halál utáni élet kezdeti fázisában; mentális képekként megjelenő babonás hiedelmek olyan borzalmas képekkel gyötrik a lelket, amiknek nincs helyük valódi környezetében⁶. A szenvedélyekből és az erős vágyakból létrejött mentális képek az előbb leírt folyamaton mennek keresztül, hogy az Ego a földi életbe való visszatértekor újra megnyilvánítsa azokat, és amint az Asztrális világ írója mondja: „A Lipikák, a világegyetem nagy karmikus istenségei, minden egyes személyiség tetteit mérlegelik, midőn princípiumainak véglegesen szétválása megtörténik a kámalokában, és megadják a karmájának pontosan megfelelő éteri testmás mintáját az ember legközelebbi megszületéséhez.”⁷

Az alsóbb alkotóelemektől egy időre megszabaduló lélek átlép a devachánba, ahol olyan hosszú időt tölt, ami arányos azon mentális képei gazdagságával vagy szegénységével, amelyek elég tiszták ahhoz, hogy be lehessen vinni azokat ebbe a régióba. Itt mindenki megtalálja minden egyes magasabb erőfeszítését, még ha csak rövidek, futólagosak voltak is, és itt dolgozik rajtuk, ebből az anyagból képességeket építve magának eljövendő életei számára.

A devacháni élet az asszimiláció élete: a földön összegyűjtött tapasztalatokat bele kell dolgozni a lélek szövetébe, és ez az, amitől az ego növekszik. Fejlődése a földi élet alatt létrehozott mentális képek számától és változatosságától függ, ezeket pedig a nekik megfelelő és tartósabb típusokká alakítja át. Összegyűjtve az azonos típusú mentális képeket, kivonja belőlük a lényegüket; meditációval egy mentális szervet hoz létre, és ebbe önti a kivont lényegét, mint képességet.

⁶ C.W. Leadbeater: The Astral Plane (Az asztrális világ) 45-46 old.

⁷ Im. 86. old.

Például: egy ember sok mentális képet alakított ki tudásvágyból és finom, magasztos gondolatmenetek megértésére való törekvésből. Amikor leveti testét, mentális képességei csak átlagosak. Devacháni tartózkodása során mindezek a mentális képeken dolgozik, képességgé fejleszti azokat, és így lelke az előbbinél magasabb rendű mentális szervezettel tér vissza a földre, mint amilyen azelőtt volt neki, megnövekedett értelmi képességekkel, olyan feladatok elvégzésére képesen, amelyekre azelőtt teljesen alkalmatlan volt.

Ez a mentális képek átalakítása, amely során azok megszűnnek mentális képekként létezni; ha későbbi életekben a lélek látni szeretné azokat úgy, ahogy voltak, a karmikus feljegyzésekben kell azokat keresnie, ahol mindörökre megmaradnak akashai képekként. Ezen átalakítás folyamán megszűnnek mentális képek lenni, amiket a lélek teremtett és amiken dolgozott, és a lélek képességeivé válnak, valódi természetének részeivé. Ha tehát az ember a jelenlegiekénél magasabb mentális képességek elérésére vágyik, azzal biztosíthatja fejlődésüket, ha tudatosan meg akarja szerezni azokat, állandóan szem előtt tartva megszerzésüket, mert az egyik élet vágya és törekvése a következő élet képességévé, valami megvalósításának akarata pedig a véghezvitel képességévé válik. De nem szabad elfelejtenünk, hogy az így épülő képességet szigorúan korlátozza az építésznek átadott anyag; nem lehet semmiből valamit teremteni, és ha a lélek a földön nem fordítja erejét arra, hogy a vágy és törekvés magjait elvesse, a léleknek a devachánban csak silány aratása lesz.

Azok a mentális képek, amiket állandóan ismételnék, de nem nagyraevágó természetűek, nem vágnak többet elérni, mint amennyi a lélek gyenge erejéből telik, gondolkodási szokássá válnak, csatornákká, amelyekbe a mentális erő könnyen és azonnal beáramlik. Ezért fontos, hogy ne hagyjuk az elmét céltalanul kóborolni jelentéktelen dolgok között, fölöslegesen teremteni jelentéktelen mentális képeket, és megengedni, hogy ezek az elmében tartózkodjanak. Ezek megmaradnak, és a mentális erő eljövendő kiáradásainak csatornáivá válnak, amik így oda vezetnek, hogy alsóbb szinteken kanyarogjanak, belefolyva a beidegződés, mint a legkisebb ellenállás medreibe.

Egy bizonyos tett végrehajtására irányuló akarat vagy vágy, ha nem azért hiúsul meg, mert hiányzik a képesség, hanem azért, mert hiányzik a lehetőség, vagy a környezet akadályozza meg a végrehajtást, mentális képeket eredményez, amelyek, – ha a tett magasrendű és tiszta, – megtörténnék gondolatban a devacháni síkon, és tettekként csapódnak le a földre való visszatéréskor. Ha a mentális képet jótettek elkövetésére irányuló vágy hozta létre, az ezeknek a tetteknek mentális megvalósítását eredményezi a devachánban. Ez a megvalósítás, a képnek magának a visszatükröződése, mint egy tett megerősített mentális képe az egóban marad, ami fizikai cselekedetként jelenik meg a fizikai síkon abban a pillanatban, amikor a kedvező lehetőség érintése kiváltja a gondolat tetté kristályosodását. A fizikai cselekedet kikerülhetetlen, ha a mentális kép tetté vált a devacháni síkon.

Ugyanez a törvény érvényes az alacsonyabb vágyakból képződött mentális képekre, bár ezek sosem lépnek be a devachánba, de az imént leírt folyamatnak vannak alávetve, hogy újraképződjenek a földre való visszatéréskor. Ismételt kapzsi vágyak például, amikből mentális képek képződnek, a lopás tetteként fognak kikristályosodni, amikor a körülmények kedvezőek lesznek. Az okozó karma teljes, a fizikai cselekedet pedig annak elkerülhetetlen következményévé válik, amikor eléri azt a szintet, amin a mentális kép egy újabb megismétlése annak tetté válását jelenti.

Nem szabad elfelejteni, hogy egy cselekedet megismétlése a tettet automatikussá teszi, és ez a törvény a fizikaitól eltérő síkokon működik; ha tehát egy cselekedet a pszichikai síkon ismétlődik állandóan, az automatikussá válik, és ha lehetőség nyílik rá, gépiesen leutánzódik a fizikain. Milyen gyakran mondják egy bűntény után: „Megtörtént, mielőtt meggondolhattam volna”, vagy „Ha egy pillanatig gondolkodtam volna, sosem tettem volna.” A beszélő viszonylag igazat mond mentségében, hogy nem egy előre megfontolt gondolat mozgatta, a megelőző gondolatokat pedig, az okok sorozatát, ami az elkerülhetetlen tettig vezetett, természetesen nem ismeri. Így szilárdul meg a telített oldat, ha csak még eggyel több kristályt dobunk is bele; a pusztá érintéstől az egész szilárd állapotba kerül. Amikor a mentális képek felhalmozódása eléri a telítettségi pontot, csupán egynek a hozzáadása is cselekedetté sűríti azt. Még egyszer: a cselekedet elkerülhetetlen, mert a választás szabadsága kimerült azzal, hogy az ember újra és újra a mentális kép létrehozását választotta, a fizikai pedig kénytelen engedelmeskedni a mentális impulzusnak. Az egyik élet cselekvési vágya egy

másik élet cselekvési kényszerévé válik, és úgy tűnik, mintha a vágy kérésként hatna a természetre, amire az a megvalósításhoz biztosított lehetőséggel válaszol.

Az emlékezet által felhalmozott mentális képeket, amiket a lélek földi élete során, mint tapasztalatokat átélt, a külvilágban elvégzett cselekedetei pontos feljegyzéseit, a léleknek szintén fel kell dolgoznia. Tanulmányozásuk, és a rajtuk való meditálás során a lélek megtanulja meglátni egymáshoz való viszonyukat és értéküket, mint az Egyetemes Elme működésének a megnyilvánult természet nyelvére történő lefordítását; egyszóval türelmesen gondolkodva ezeken minden tanulságot levon belőlük, amire azok csak megtaníthatják. Az öröm és fájdalom leckéit, a fájdalmat okozó örömet és az örömet okozó fájdalomét, a megszeghetetlen törvények létezését, amikhez meg kell tanulnia alkalmazkodnia. A siker és a kudarc leckéjét, a beteljesedését és kiábrándulását, az alapatlannak bizonyuló félelemét, a meghíúsult reményekét, a megpróbáltatás alatt összeroppanó erőét, a tudatlanságnak bizonyuló képzelt tudását, a nyilvánvaló kudarcot győzelemmé változtató türelmes kitartását, és a látszólagos győzelmet kudarcá változtató hanyagságét. Mindezeket elmélkedik a lélek, és saját alkímiájával a tapasztalatok mindezen keverékét a bölcsesség aranyává változtatja, hogy bölcsőbb lélekként térhessen vissza a földre, és a régi tapasztalatok eredményeinek birtokában nézzen szembe az új élet eseményeivel. Megismétlem: a mentális képek átalakulnak, és tovább már nem léteznek mentális képekként. Régi formájukban csak a karmikus feljegyzésekben találhatók meg.

A tapasztalatok mentális képeiből, és főleg azokból, amik arra tanítanak, hogy mennyi szenvedést eredményez a Törvény nem ismerése, születik meg és fejlődik a lelkiismeret. A lelket egymást követő földi életeiben állandóan az a vágy vezérli, hogy meggondolatlanul hajszoljon valamely vonzó dolgot, annak kergetése közben a törvénybe ütközik, és összetörve, vérezve elbukik. Sok ilyen tapasztalat tanítja meg arra, hogy az örömök hajszolása a Törvény ellenére csak a fájdalom forrása. Amikor valamelyik új földi életben a vágytest szívesen vinné a lelket valamely rossz élvezetbe, az elmúlt tapasztalatok emlékezete lelkiismeretként előtolakodik, hangosan tiltakozik, és megzabolazza az érzékek rohanó lovait, amik meggondolatlanul vetnék magukat a vágy tárgyaira. A fejlődés jelenlegi szintjén az összes lélek, kivéve a legelmaradottabbakat, már elegendő tapasztalaton van túl ahhoz, hogy nagyjából felismerje a „helyes” és a „helytelen” körvonalait, vagyis az Isteni Természettel való harmóniát vagy disszonanciát, széleskörű, hosszú tapasztalatai pedig lehetővé teszik a léleknek, hogy az erkölcs fő kérdéseiről világosan és határozottan foglaljon állást. De sok magasabb szintű és kifinomultabb kérdésben, amik a jelenlegi fejlődési szinthez tartoznak, nem pedig a már mögöttünk lévőhöz, a tapasztalat még annyira korlátozott és elégtelen, hogy még nem vált lelkiismeretté, a lélek pedig tévedhet döntésében, bár törekszik arra, hogy tisztán lásson, és helyesen cselekedjen. Itt engedelmeskedni akarása összhangba hozza az Isteni Természettel a magasabb síkokon, és azt a hibáját, hogy nem látja, hogyan engedelmeskedjen az alsóbb síkon, a jövő számára orvosolni fogja a fájdalom, amit akkor érez, amikor vét a törvény ellen. A szenvedés megtanítja arra, amit azelőtt nem tudott, és fájdalmas tapasztalata lelkiismeretté válik, hogy a jövőben megvédje hasonló szenvedéstől, hogy megadja neki a természetben lévő Isten, az élet törvényével való öntudatos összhang, a fejlődés munkájával való öntudatos együttműködés teljes ismeretének örömet.

Idáig látjuk, hogy a karmikus törvény meghatározott alapelvei, – amelyek a mentális képeken, mint okokon keresztül működnek – a következők:

a törekvések és vágyak	képességekké,
a megismételt gondolatok	hajlamokká,
a megvalósítás akarata	cselekvésekké,
a tapasztalatok	bölcsességgé,
a fájdalmas tapasztalatok	lelkiismeretté

válnak.

A karmikus törvénynek az asztro-mentális képeken keresztül történő működését jobban megvilágítja a következő, „A karma megvalósulása” című fejezet.

A KARMA MEGVALÓSULÁSA

Amint a lélek leélte devacháni életét, és feldolgozott mindent, amit az élete utolsó földi szakaszában gyűjtött anyagból tudott, újra a föld felé vonzzák a vágyak kötelékei, amelyek az anyagi létezéshez kötik. Életciklusának utolsó szakasza áll előtte, az, amelyben új ruhát ölt magára egy újabb földi élet tapasztalataira, az, amely a születés kapujával zárul.

A lélek átlépve a devachán küszöbét belép abba, amit a reinkarnáció síkjának neveznek, magával hozva devacháni munkájának kis vagy nagy eredményét. Ha egy fiatal lélekről van szó, csak keveset nyert; a lélek fejlődésének korai szintjei annyira lassúak, hogy a legtöbb tanuló alig veszi észre. A lélek csecsemőkorában életnap életnapot követ fárasztó egymásutánban, minden földi élet csak kevés magot vet el, minden devachán csak kevés gyümölcsöt érlel meg. Amint a képességek fejlődnek, a növekedés is egyre jobban gyorsul, a lélek pedig, amely nagy anyagkészlettel lép a devachánba, jelentősen megnövekedett, –az imént bemutatott általános törvények szerint létrejött – képességekkel lép ki belőle. Kilép a devachánból, a léleknek csak a fennmaradó és a manvantara ideje alatt növekvő testét magára öltve, körülvéve az aurával, amely mint egyénhez hozzá tartozik, és amely többé-kevésbé dicső, sokszínű, fénylő, határozott és kiterjedt, a lélek által elért fejlődés szintjével arányosan. Megedződött a mennyei tűzben, és mint szóma király jön elő.⁸

A föld felé vezető útján az asztrális síkra lépve újra egy vágytestet ölt magára, múltbeli karmája működésének első eredményeként. A mentális képek, amelyek a múltban keletkeztek a vágytermészet által biztosított anyagból, és amelyek korábban szunnyadókká, vagy H. P. Blavatsky szóhasználatával élve „anyag megvonások”-ká váltak a tudatban, amik képesek létezni, de az anyagi megnyilvánuláson kívül. Most pedig a lélek kivetíti ezeket, amelyek azonnal magukhoz vonzzák az asztrális sík anyagából a természetüknek megfelelő kámai alkotóelemeket, és „(az ego) vágytestének erős vágyaivá, szenvedélyeivé és alsóbb érzelmeivé válnak az új inkarnációjában”⁹. Amikor ez a folyamat, – ami néha nagyon rövid, néha meg nagy késedelmet okoz, – befejeződik, az ego készen áll karmikus ruházatában, amit önmagának készített, hogy „magára öltse”, hogy a karma nagy Urai képviselőinek kezéből megkapja az éteri testmást,¹⁰ amit neki készítettek az általa biztosított alkotóelemeknek megfelelően. Ezután alakul ki a fizikai teste, a lakhely, amelyben eljövendő fizikai életét kell eltöltenie. Az egyéni és a személyes ego tehát mintegy közvetlenül önépített, amire gondolt, azzá lett. Képességei, „természetes tehetségei”, mindezek hozzá tartoznak gondolkodásának közvetlen eredményeként. Az ember igazából önteremtett lény, a szó legszorosabb értelmében felelős mindazért, ami.

Az ember viszont kap egy fizikai- és étertestet, amelyek nagymértékben meghatározzák képességei megnyilvánulását; bizonyos környezetben fog élni, és ennek megfelelőek lesznek külső körülményei. Egy ösvényen fog lépkedni, amelyet az önmaga által elindított okok jelölnek ki, mások, mint azok, amik okozatokként jelennek meg képességeiben; örömteljes és keserves események várnak rá az általa létrehozott erők eredményeként. Úgy tűnik, itt többre van szükség, mint egyéni és személyes természetére: hogyan kapja meg az erőinek megfelelő hátteret? Hogyan kerülnek elő és hogyan kerülnek alkalmazásra a meghatározó eszközök és a visszaható körülmények?

Olyan területhez közeledünk, amelyről csak keveset mondhatunk, minthogy ez olyan hatalmas szellemi intelligenciák régiója, akik természete messze felülmúlja nagyon is korlátolt képességeinket, akiknek létéről tudomásunk lehet ugyan, és akiknek tevékenységét nyomon követhetjük, de akikhez képest mi leginkább olyanok vagyunk, mint a legkevésbé értelmes, alacsonyrendű állat hozzánk képest, annyiban, hogy az tud létünkről, de fogalma sem lehet tudatunk kiterjedéséről és működéséről. Ezekről a Nagyokról, mint Lipikákról, és mint a Négy Maharadszáról beszélünk. Hogy milyen keveset tudhatunk a Lipikákról, azt a következőkből láthatjuk:

⁸ Misztikus, jelentőséggel teli név azon tanuló számára, aki megérti, milyen szerepet játszott a szóma egyes ősi misztériumokban.

⁹ Uo. 35. old.

¹⁰ Korábban Linga Sharirának nevezték, de az elnevezés ellen sok kifogás merült fel.

„A Lipikák, akik a IV. stanza 6. magyarázatában vannak leírva, a világegyetem szellemei... (Ők) a kozmogenezis legokkultabb részéhez tartoznak, amit itt nem tudunk leírni. Hogy az adeptusok, – még a legmagasabbak is – ismerik-e ezt az angyali rendet hármasság fokozataik teljességében, vagy csak az alsó fokozatuk kapcsolódik világunk feljegyzéseikhez, olyasmi, amiről az író felkészültség híján nem beszélhet, de inkább az utóbbi feltevésre hajlik. Legmagasabb rendjükről csak egy dolgot tanítanak: a Lipikák kapcsolatosak a karmával, minthogy annak közvetlen feljegyzői.”¹¹

Ők a 'Második Hét', és ők tartják nyilván az asztrális feljegyzéseket, amik a korábban említett akashai képeket tartalmazzák. Ők kapcsolatosak „minden ember sorsával és minden gyermek születésével.”¹²

Ők adják 'az éteri testmás modelljét', amely az anyagi test olyan mintájául szolgál, ami majd alkalmas lesz a benne lakó ego által kifejlesztett mentális és érzelmi képességek kifejezésére, ebben fog lakni, és ezt Ők a 'Négynek', – a Maharádzsáknak – adják át, akik „az emberiség védelmezői, és a karma földi képviselői is.”¹³

Róluk írja H. P. Blavatsky a továbbiakban, idézve Dzyan könyvének az 5. stanzáját: „Négy 'szárnyas kerék minden sarkon... a Négy Szent és seregeik számára'. Ez a 'Négy Maharadzsa', vagy a Dhyán Chohanok Nagy Királyai, a Dévák, akik a négy világtáj mindegyike felett uralkodnak.... Ezek a lények szintén kapcsolatban vannak a karmával, minthogy ez utóbbinak fizikai és anyagi képviselőkre van szüksége, hogy utasításait véghezvigyék.”¹⁴

A Maharádzsák megkapva a formát, – nevezzük így még egyszer: az „anyag megvonás”-t – a Lipikáktól, kiválasztják az éteri testmás összeállításához azokat az elemeket, amik megfelelők a tulajdonságokhoz, amelyek rajta keresztül fognak kifejeződni. Így ez az éteri testmás az ego ráigazított karmikus eszközévé válik, egyaránt megadva neki az általa kifejlesztett képessége kifejezéséhez szükséges alapot is, és múltbeli kudarcai és elszalasztott lehetőségei által megszabott korlátokat is. Ezt a mintát a Maharádzsák abba az országba, fajba, családba, társadalmi környezetbe irányítják, amely a legalkalmasabb területet nyújtja az adott élet tartama számára kimért karma működéséhez, – ahhoz, amit a hinduk Prarabdha-nak, vagy kezdeti karmának neveznek, tehát amit a kezdeti élet-szakaszban kell ledolgozni. Semmilyen életben nem lehet a múlt teljes felhalmozott karmáját ledolgozni, – nem lehet olyan eszközt létrehozni, nem lehet olyan környezetet találni, ami alkalmas volna az ego összes, lassan kifejlesztett képessége megnyilvánítására, sem az összes ahhoz szükséges körülmény létrehozására, hogy minden, a múltban elvetett dolog természetét learassa, hogy minden kötelezettségének eleget tehessen, ami az inkarnálódó lélek hosszú fejlődése során a vele kapcsolatba kerülő többi egoval szemben keletkezett.

Tehát mindahhoz, ami a teljes karmából egy élet tartamába beilleszthető, megkapja a megfelelő éteri testmást, aminek mintáját egy megfelelő helyre irányítják. Ezt oda helyezik, ahol az ego néhány olyan egóval kerülhet kapcsolatba, akikkel a múltban találkozott, akik már jelen vannak, vagy az élettartama alatt majd később inkarnálódnak. Kiválasztanak egy olyan országot, ahol bizonyos képességeihez illő vallási, politikai és szociális feltételek találhatók, és ami teret biztosít néhány általa létrehozott következményből eredő esemény lejátszódására. Egy fajt választanak, – ez természetesen a fajokba való inkarnálódás szélesebb körű törvényeinek területe, amit itt nem részletezhetünk, – amelynek jellegzetességei hasonlítanak bizonyos gyakorlásra érett képességeihez, és amelynek típusa illik a megszülető lélekhez. Találnak egy családot, amelyben a fizikai öröklődés során olyanfajta fizikai anyag fejlődött ki, ami, – beépülve az éteri testmásba – alkalmazkodik lelki alkathoz; olyan családot, amelynek általános vagy egyedi fizikai szervezete megfelelő teret biztosít az Ego értelmi és érzelmi természete számára. A lélekben rejlő sokféle képesség és a világon létező sokféle fizikai típus közül össze lehet válogatni olyanokat, amelyek illenek egymáshoz, a várakozó Ego számára alkalmas öltözéket lehet építeni, egy eszközt és egy területet, amelyben karmája egy része eredményesen ledolgozható.

¹¹ H.P.Blavatsky: Titkos Tanítás, I. 153.

¹² Im. I. 131.

¹³ Im. I. 151.

¹⁴ Im. I. 147.

Nehézkes értelmünk számára felfoghatatlan, hogy milyen lehet az a tudás és képesség, ami az ilyen összehangolásokhoz szükséges, mégis homályosan láthatjuk, hogy az összehangolás véghezvihető, és hogy tökéletes igazságot lehet szolgáltatni. Az ember sorsának hálója számunkra valóban megszámlálhatatlan szálból állhat, amiket esetleg a számunkra elképzelhetetlenül összetett mintává kell szőni. Eltűnhet egy szál, pedig csak a másik oldalon fut tovább, hogy nemsokára ismét a felszínre kerüljön; hirtelen feltűnhet egy szál, pedig csak felbukkant a felső oldalon, egy hosszabb túloldali haladás után. Minthogy a hálónak csupán töredékét látjuk, rövidlátásunk miatt a minta lehet, hogy tisztán nem kivehető.

Ahogy a bölcs Iamblichus írta: „Ami nekünk az igazság pontos meghatározásának látszik, nem látszik annak az Isteneknek is. Mert mi azt nézzük, ami nagyon is rövid, figyelmünket a jelenlévő dolgokra irányítjuk és erre a pillanatnyi életre, és annak létezési módjára. De a felettünk álló Hatalmak ismerik a lélek teljes életét, és minden korábbi életét.”¹⁵

Ez biztosítja azt, hogy a tökéletes Igazság, ami a világon uralkodik, támogatást lel a fejlődő lélek növekvő tudásától. Mert amint halad előre, elkezd észlelni a felsőbb síkokon, és átvenni tudását felébredt tudatába. Állandóan növekvő bizonyossággal és ezért állandóan növekvő örömmel ismeri fel, hogy a Jó Törvény csalhatatlan pontossággal működik, hogy képviselői sosem tévedő élelátással és kimeríthetetlen erővel alkalmazzák mindenütt, és ezért minden nagyon jól van a világgal és küszködő lelkeivel. 'Minden rendben van' – cseng át a sötétségen az örökös Lelkek kiáltása, akik az Isteni Bölcsesség lámpájával bevilágítják zavaros emberi útjainkat.

A törvény működésének néhány alapelvét láthatjuk, és ezeknek ismerete segítségünkre lesz az okok felkutatásában, a következmények megértésében.

Azt már láttuk, hogy a gondolat építi a jellemet; következőnek lássuk, hogy a tettek teremtik meg a környezetet.

Itt egy általános, széles hatókörű elvvel van dolgunk, és jó lesz, ha egy kicsit részletezzük. Tetteivel hat az ember a szomszédaira a fizikai síkon, boldogságot áraszt maga körül, vagy bánatot okoz, és ezzel növeli vagy csökkenti az emberiség jólétét. A boldogságnak ez a növelése vagy csökkentése nagyon különböző indítékoknak tulajdonítható, – jóknak, rosszaknak vagy vegyeseknek. Egy ember tehet olyasmit, ami széleskörű örömet okoz, tiszta jóakarattal, abból a vágyból, hogy felebarátain segítsen. Tegyük fel, hogy ilyen indokból parkot ajándékozik a városnak, lakosai szabad használatára. Másvalaki csupán feltűnési vágyból tehet valami hasonlót, hogy magára vonja azoknak a figyelmét, akik társadalmi kitüntetésben részesíthetők (mondjuk, vételárként adhatta egy címmért). Egy harmadik vegyes indokokból adhatta, részben önzőből, részben önzetlenekből. Az indokok különbözően hatnak majd a három ember jellemére következő inkarnációikban, eredményezheti javulásukat, lealacsonyodásukat, vagy kis eredményeket. De a tett eredménye, nagyszámú ember boldogítása nem függ az adományozó szándékától. Az emberek egyformán élvezik a parkot, bármi is ösztönözhetette az ajándékozását, és ez az ajándékozó tetteiből következő élvezet karmikus követelést teremt számára a természettel szemben, egy neki szóló tartozását, amit pontosan vissza fog kapni. Kap majd egy anyagilag kényelmes vagy fényűző környezetet, minthogy messzemenő anyagi élvezetet nyújtott, és az anyagi jómódjából hozott áldozat meghozza a neki járó jutalmat, cselekedetének karmikus gyümölcsét. Ez az ő joga; de hogy hogyan használja fel helyzetét, a boldogságot, amit gazdagsága és környezete révén nyer, az főleg jellemétől függ, és itt is megismétlem: az igazságos jutalmat kapja, minthogy minden vetésnek megvan a maga aratása.

A lehetőségek szélső határáig nyújtott szolgálat az egyik életben, a szolgálat lehetőségének meg növekedését fogja eredményezni egy másikban. Így egy olyan ember, aki nagyon szűk keretek között segített mindazoknak, akik útjába akadtak, jövőben olyan körülmények közé fog születni, ahol sok és széleskörű alkalma lesz hathatós segítségre.

Az elmulasztott lehetőségek viszont az eszköz korlátozásaivá és a környezetében történő szerencsétlenségekké átalakulva térnek vissza. Például: az éteri testmás agya hibásan jön létre, maga után vonva a fizikai agy hibás voltát. Az ego tervezni fog, de azt találja, hogy hiányzik belőle a megvalósítás képessége, vagy felfog egy eszmét, de képtelen lesz azt világosan kifejezni az agyban. Az elvesztegetett lehetőségek meghíúsult vágyakká alakulnak, kifejeződésre képtelen kívánságokká, erős

¹⁵ On the Mysteries, IV. 4., T.S.P. kiadás Thomas Taylor fordítása, 209-210. old.

segíteni vágyásra, amit a megvalósításhoz szükséges erő hiánya gátol meg, vagy a tökéletlen képesség, vagy az alkalom hiánya miatt.

Gyakran ugyanez az elv működik közre, ha egy nagyon szeretett gyermeket vagy imádott ifjút elszakítanak a gyengéd gondoskodástól. Ha az ego szívtelenül vagy hanyagon bánik valakivel, akinek szeretetteljes kötelezettséggel és oltalmazással, vagy bármilyen szolgálattal tartozik, nagy valószínűséggel újra szoros viszonyban születik meg az elhanyagolttal, esetleg gyöngéd szálakkal hozzáfűzve, csak azért, hogy az ölelő karokból a korai halál ragadja el. A megvetett szegény rokon nagyra becsült utódként bukkanhat fel újra, egyetlen fiúként, és ha a szülők ott maradnak a kihalt házban, csodálkoznak a gondviselés egyenlőtlenségén, ami az egyetlentől fosztja meg őket, aki minden reményük volt, viszont érintetlenül hagyja a szomszéd sok gyermekét. Mégis, a karma útjai egyenlők, bár a múltat csak azok láthatják, akiknek szeme már megnyílt.

A születési hibák egy hibás éteri testmás következményei, és életfogytiglani büntetések a törvény elleni komoly lázadásokért, vagy mások bántalmazásáért. Minden ilyen eset a Karma Urai működéséből következik, és azoknak a fogyatékoságoknak a testi megnyilvánulásai, amiket az ego hibái, kicsapongásai és hiányosságai tettek szükségessé az általuk formált éteri testmás-mintában. Éppen így a Törvény általuk felügyelt pártatlan kormányzatától kapja meg az ember a szerzett hajlamot arra, hogy egy családi betegséget megkapjon, az éteri testmás megfelelő kialakítása és annak egy olyan családhoz való irányítása következtében, amelyben egy adott betegség öröklődik, és amely a betegség kifejlődéséhez szükséges csíráknak a megfelelő talajt szolgáltatja.

A művészi képességek kifejlődését, – hogy egy másfajta tulajdonságot említsünk, – a Karma Urai úgy működtetik, hogy az éteri testmást olyan mintával látják el, ami alapján nagyon finom fizikai idegrendszer épülhet fel, és gyakran olyan családba vezetik, amelynek tagjaiban az ego által kifejlesztett különleges képesség, – néha sok emberöltőn keresztül, – megnyilvánult. Egy olyan képesség kifejezéséhez, mint például amilyen a zenéé, különleges fizikai test szükséges, a fizikai fül és a tapintás érzékenysége, és az ilyen érzékenységet megfelelő fizikai öröklődéssel lehet leginkább elérni.

Az emberi közösségnek tett szolgálat, pl. egy nagyszerű könyvvel, vagy előadással, felemelő gondolatok terjesztése írásban vagy szóban, szintén követelést támaszt a törvénnyel szemben, amelyet annak hatalmas képviselői lelkiismeretesen visszafizetnek. Az ilyen másoknak adott segítség az azt nyújtóra visszazálló segítség formájában tér vissza mentális és spirituális támogatásként, ez jog szerint megilleti őt.

Így megérthetjük a karma működésének általános alapelveit, a Karma Urainak és magának az egónak megfelelő szerepét az egyén sorsában. Az ego szolgáltat minden anyagot, az anyagot pedig a Karma Urai, vagy az ego saját természetüknek megfelelően használják fel: az utóbbi építi a jellemet, fokozatosan kifejleszti önmagát, az előbbiek építik a mintát, ami megszabja a határokat, kiválasztják a környezetet, és általában egymáshoz illesztenek és kiegyenlítik, hogy a Jó Törvény csalhatatlanul megnyilvánulhasson az emberek egymásnak ellentmondó akarata ellenére is.

SZEMBENÉZÉS A KARMIKUS KÖVETKEZMÉNYEKSEL

Néha, amikor először ismerik meg a karma létezését, az emberek azt érzik, hogy ha minden a törvény működésének következménye, akkor ők csak a sors tehetetlen rabjai. Mielőtt tekintetbe vennék, hogyan lehet a törvényt a sors irányítására felhasználni, vizsgáljunk meg néhány pillanatra egy tipikus esetet, és lássuk, hogy a szükségszerűség és szabad akarat, – hogy elfogadott kifejezésekkel éljek, – mindketten működnek, és ezt összhangban teszik.

Egy ember megérkezik a világra bizonyos veleszületett, mondjuk átlagos mentális képességekkel, szenvedélyes természettel, ami meghatározott jellegzetességeket mutat, némelyek jók, némelyek rosszak; elég jól megformált és egészséges éteri testmással és fizikai testtel, de nem különösen nagyszerű jellemmel. Ezek az ő pontosan kijelölt korlátjai, és amikor eléri a felnőtt kort, szembetalálja magát ezzel a mentális, szenvedélyes, asztrális, fizikai 'raktárkészlettel', és neki ebből a lehető legjobbat kell kihoznia. Van sok olyan mentális magaslat, amit határozottan képtelen megmászni, mentális eszmék, amik megértését képességei nem engedik meg. Vannak olyan kísértések, amiknek szenvedélyes természete behódol, habár küzd ellenük, vannak a testi erőnek és ügyességnek olyan csúcsteljesítményei, amiket nem képes elérni. Az igazat megvallva azt látja, hogy nem tud úgy gondolkodni, mint ahogy egy zseni gondolkodik, és olyan szép sem lehet, mint egy Apolló. Egy korlátokkal körbevett körön belül van, amiből nem tud kilépni, bármennyire is vágyik a szabadságra. Sőt, mi több, sokfajta nehézséget sem kerülhet el, ezek lecsapnak rá, ő pedig csak cipelheti fájdalmait; nem menekülhet el előlük. Ez az igazság.

Az embert korlátozzák elmúlt gondolatai, elvesztegetett lehetőségei, hibás választásai, esztelen kedvtelése, megkötik elfelejtett vágyai, leláncolják korábbi napok hibái. És ő, a Valódi Ember még sincs megkötözve. Ő, aki létrehozta múltját, ami most bebörtönzi jelenét, dolgozhat börtönében, és a szabadság jövőjét teremtheti meg. Sőt, világosítsuk fel, hogy ő maga szabad, hogy bilincsei lefognak hullani tagjairól, és tudása mértékének megfelelő lesz béklyóinak csalóka volta.

De az átlagember számára, akihez a tudás szikraként és nem lángként érkezik, az első lépés a szabadság felé saját – önmaga által létrehozott – korlátjainak elfogadása és kitágításuk megkezdése lesz. Igaz, hogy még nem tud úgy gondolkodni, mint egy zseni, de gondolkozhat legjobb képessége szerint, és válhat idővel zsenivé, kifejleszthet képességeket a jövőre, és fog is. Igaz, hogy szenvedélyes könnyelműségeitől nem szabadulhat meg egy pillanat alatt, de küzdhet ellenük, és ha alulmarad, folytathatja a küzdelmet, és biztos, hogy csakhamar ő győz. Igaz, vannak asztrális és fizikai gyengeségei és csúnyaságai, de amint gondolatai erőssé, tisztává és széppé, tettei pedig jótévévé nőnek, tökéletesebb formákat biztosít saját magának az eljövendő napokban. Ő mindig önmaga, a szabad lélek, börtöne közepén, és ledöntheti a falakat, amiket önmaga épített. Nincs börtönre önmagán kívül: akarhatja szabadságát, és azt akarva el is fogja érni.

Bánat éri, elveszti egy barátját, elkövet egy súlyos hibát. Legyen így; vétkezett gondolkodóként a múltban, bűnhődik cselekvőként a jelenben. De barátját nem veszítette el, erősen fogva tartja a szeretettel, a jövőben pedig ismét rátalál. Közben vannak körülötte mások, akiknek megteheti azokat a szolgálatokat, amikkel a kedvest elhalmozta volna, és nem hanyagolja el többé kötelességeit, nehogy elvesse jövőendő életek hasonló veszteségének magvait. Elkövetett egy nyilvánvaló hibát, most pedig megbűnhődik érte, de ő gondolta ki azt a múltban, különben az most nem működhetne. Türelmesen fogja elviselni a büntetést, amit gondolatával érdemelt ki, a jelenben pedig úgy fog gondolkodni, hogy holnapjai szégyenmentesek legyenek. Abba, ami sötétség volt, eljött egy fény sugar, és a fény ezt dalolja neki:

Ti, akik szenvedtek, tudjátok meg:
Önmagatok által szenvedtek.
Senki más nem kényszerít.

A törvény, ami béklyónak látszott, szárnyakká változik és általa olyan régiókba emelkedhet, amikről anélkül nem is álmodhatott.

A JÖVŐ ÉPÍTÉSE

A lelkek tömegei lassan sodródnak tova az idő lassú árján. Ahogy a Föld forog, magával viszi őket; amint bolygó bolygót követ, ők is tovább mennek. De a bölcsesség-vallást újra és újra meghirdetik a világnak, hogy mindazok, akik úgy döntenek, abba hagyassák a sodródást, és megtanulhassák maguk mögött hagyni a világok lassú fejlődését.

Amikor a tanuló megért valamit a törvény értelméből, tökéletes bizonyosságából, csalhatatlan pontosságából, elkezdni önmagát saját kezébe venni, és saját fejlődését aktívan irányítani. Megvizsgálja jellemét, és nekilát azt irányítani, szándékosan mentális és erkölcsi tulajdonságokat kifejleszteni, képességeket bővíteni, gyengeségeket erősíteni, hiányokat pótolni, kóros kinövéseket eltávolítani. Minthogy tudja, hogy azzá lesz, amin medítál, tudatosan és rendszeresen medítál egy nemes eszményen, mert megérti, miért kérte Szt. Pál, a nagy keresztény beavatott tanítványait, hogy az igaz, becsületes, igazságos, tiszta, szeretetreméltó és jó dolgokra gondoljanak. Naponta fog meditálni eszményképéről, naponta igyekszik azt átélni, kitartóan és nyugodtan fogja ezt tenni, sietség és pihenés nélkül, mert tudja, hogy szilárd alapra épít, az örök törvény sziklájára. A törvényre hagyatkozik, a törvényben talál menedéket. Az ilyen ember számára nincs kudarc, nincs olyan hatalom a mennyben vagy a földön, amely útját állhatná. Földi élete alatt összegyűjti tapasztalatait, felhasználva mindent, ami útjába akad, a devacháni ideje alatt pedig asszimilálja azokat, és megtervezi jövőendő építkezéseit.

Ez az értéke az élet igazi magyarázatának, még akkor is, ha a magyarázat mások tanúságán alapul is, nem pedig egyéni tudáson. Ha az ember elfogadja, és részben megérti a karma működését, azonnal elkezdheti az ilyen jellem-építést, minden egyes építőkövet tudatos figyelemmel lerakva, mert tudja, hogy az örökkévalóságnak épít. Nincs többé hirtelen felemelkedés és visszaesés, munkálkodás az egyik terven ma, egy másikon holnap, harmadnap viszont egyikén sem. Van viszont a jellem számára egy jól átgondolt tervezet, majd a tervnek megfelelő építkezés, mert a lélek ugyanúgy válik tervezővé, mint építővé, és nem pazarol többé időt meddő kezdeményezésekre. Ezért olyan gyorsak a fejlődés későbbi szakaszai, ezért olyan meglepő, szinte hihetetlen a haladás, amelyet az erős lélek felnőtt korában tesz.

A KARMA ALAKÍTÁSA

Az az ember, aki tudatosan nekilát a jövőépítésnek, tudása növekedésével rá fog jönni, hogy többet is tehet, mint saját jellemének formálása, ily módon építve jövőndő sorsát. Kezdi megérteni, hogy nagyon is valóságos értelemben a dolgok középpontjában van, élő, tevékeny, önmagát irányító lény, és hogy éppúgy hathat a körülményekre, mint saját magára. Régóta szoktatja magát a nagy erkölcsi törvények követéséhez, amiket a korszakról korszakra megszülető Isteni Tanítók fektettek le az emberiség vezetésére, és most megérti azt a tényt, hogy ezek a törvények a természet alapvető elvein alapulnak, az erkölcs pedig az életvitelre alkalmazott tudomány.

Látja, hogy mindennapi életében úgy közömbösítheti a rossz eredményeket, amelyek valamely rossz cselekedetből következnek, hogy egy megfelelő jó erőt indít el ugyanazon irányban. Egy ember gonosz gondolatot küld feléje, ő pedig fogadhatja azt ugyanolyan fajtájú gondolattal, és akkor a két gondolatforma, összefutva, mint két vízcsepp, egymást támogatva megerősödik. De az, aki felé a gonosz gondolat száll, a karma ismerője, és a rosszindulatú formát az együttérzés erejével fogadja és megsemmisíti. A széttört formát nem lelkesítheti többé elementális élet; az élet újra visszaolvad önmagába, a forma széteszlik, a rossz irányba ható erejét így megsemmisíti az együttérzés, és „a gyűlölet megszűnik a szeretet által”.

A hamisság megtévesztő formái az asztrális világba áramlanak, a tudás embere pedig az igazság formáit küldi ellenük. A tisztaság letöri az aljasságot, a jótékonyosság az önző kapzsiságot. Ahogy nő a tudás, úgy válik ez a tevékenység határozottá és céltudatosná, a gondolatot határozott szándék vezeti, erős akarat repíti. Így semmisül meg a rossz karma a kezdet kezdetén, és semmi sem marad, ami karmikus kapcsolatot teremtene a bántalmazás nyilának kilövője és a között, aki azt megbocsátásával felégette.

Az Isteni Tanítók arról beszéltek, hogy az embereknek megvan a felhatalmazásuk a feladatra, hogy a rosszat legyőzzék a jóval. Ők a tanításaikat a törvény ismeretére alapozták, követőik pedig, akik engedelmeskednek anélkül, hogy teljesen átlátnák a tanítás tudományos alapját, csökkentik a súlyos karmát, ami akkor jönne létre, ha gyűlöletre gyűlölettel válaszolnának. De a tudás emberei tudatosan rombolják szét a gonosz formákat, megértve a tényt, amin a Mesterek tanítása mindig is alapult, és terméketlenné téve a gonosz csíráját, megelőzik a fájdalom egy jövőbeli aratását.

Egy olyan szinten, – ami viszonylag előrehaladott a lassan sodródó átlag-emberiségéhez képest – az ember nemcsak építi jellemét, és dolgozik eltökélt szándékkal az útjába kerülő gondolatformákon, hanem kezdi látni a múltat is, így pontosabban értékeli a jelent, nyomon követheti a karmikus okokat azok hatásáig. Képesse válik a jövőt úgy módosítani, hogy tudatosan működésbe hoz erőket a már mozgásban lévő erők ellensúlyozására. A tudás lehetővé teszi számára, hogy a törvényt ugyanazzal a biztossággal használja, mint amilyenel a tudósok használják azt a természet minden területén.

Álljunk meg egy pillanatra és nézzük meg a mozgás törvényeit. Egy test mozgásba lendült és meghatározott irányban halad. Ha egy másik erő hatását irányítjuk feléje, amely más irányban hat rá, mint az eredeti, őt mozgásba hozó erő, a test más irányban fog haladni, – a két impulzus eredőjének a vonalán. Semmilyen energia nem vész el, de az eredeti impulzust adó erő egy részét leköti a részben ellenható új erő, az eredményül kapott irány pedig, – amely mentén a test haladni fog, – nem lesz azonos sem az első erőével, sem a másodikéval, hanem a kettő eredőjével. Egy fizikus pontosan ki tudja számítani, milyen szögben lökjön meg egy mozgó testet, hogy azt a kívánt irányba terelje, és bár magát a testet közvetlenül már nem érheti el, utána küldhet egy kiszámított sebességű erőt, hogy az egy meghatározott szögben ütközzön a testtel, így eltérítse azt eredeti irányából és új irányba kényszerítse.

Ebben nincs semmi törvényellenes, semmi összeütközés a törvénnyel, csak a törvény alkalmazása a tudás segítségével, a természet erőinek kényszerítése, hogy végrehajtsák az emberi akarat teremtését. Ha alkalmazzuk ezt az alapvető a karma alakítására, rögtön meglátjuk, – eltekintve attól a tényről, hogy a törvény megszeghetetlen, – hogy nincs szó a karmával való összeütközésről, amikor működését a tudás segítségével módosítjuk. Karmikus erőt használunk a karmikus következmények befolyásolására, és a természetet neki engedelmeskedve győzzük le.

Tételezzük fel, hogy az előrehaladott tanuló, –végignézve a múlton – azt látja, hogy a múlt karma vonalai egy nem kívánatos cselekedet pontja felé futnak össze. Az azonos irányba tartó energiák közé új erőt vihet be, így módosíthatja az eseményt, aminek az összes, az esemény létrehozásában és megérlelésében szerepet játszó erő eredőjének kell lennie. Ilyen tevékenységhez tudásra van szüksége, nemcsak a múlt meglátásának képességére és azt a jelennel összekötő szálak követésére, hanem annak a hatásnak pontos kiszámítására is, hogy az általa elindított erő hogyan módosítja az eredőt, és hogy milyen következmények származnak ebből az eredőből, ha azt, mint okot tekintjük. Ily módon csökkentheti vagy megsemmisítheti egy múltban elkövetett rossz cselekedete következményeit a jó erővel, amiket a karmikus áramlatba bevisz.

Nem teheti meg nem törtéنتté a múltat, azt nem semmisítheti meg, de amíg annak hatásai még a jövőben vannak, módosíthatja vagy megfordíthatja azokat úgy, hogy új erőket indít el, mint új okok teremtoit, amik részt vesznek a hatások létrehozásában. Mindebben csak a törvényt alkalmazza, és a tudós biztosságával dolgozik, aki az egyik erőt a másikkal ellensúlyozza, és ha képtelen is egy energiaegységet megsemmisíteni, mégis úgy mozgathat egy testet, ahogy akarja, a szögek és mozgások kiszámításával. Hasonlóképpen lehet a karmát gyorsítani vagy késleltetni, és az így újra módosul a környezet tevékenysége által, amiben működik.

Vegyük most ugyanezt a témát egy kissé másképp, mert ez az elmélet fontos és gyümölcsöző. Amint a tudás növekedik, egyre könnyebben és könnyebben lehet a múlt karmájától megszabadulni. Amilyen mértékben a beteljesülése felé haladó valamennyi ok a felszabadulása felé közeledő lélek látókörébe kerül, amint az visszanéz elmúlt életeire, amint visszapillant évszázadok távlatára, amelyek során lassan kapaszkodott felfelé, olyan mértékben képes a lélek meglátni, hogyan jöttek létre kötelékei, milyen okokat hozott mozgásba. Képes meglátni, hogy ezekből az okokból mennyit dolgozott le és mennyi merült ki, hánynak van még hátra a ledolgozása. Nemcsak hátra, hanem előre is tud nézni, és meglátni azokat a hatásokat, amiket ezek az okok eredményeznek, úgyhogy előre tekintve láthatók a majdan létrejövő hatások, hátra tekintve pedig szintén láthatók az okok, amik ezeket a hatásokat majd létrehozzák. Nem nehéz feltételezni, – amint azt a megszokott fizikai természetben is látjuk, – hogy bizonyos törvények ismerete lehetővé teszi számunkra egy eredmény megjóslását, és az eredményt létrehozó törvény felismerését, ugyanúgy ezt az ismeretet átvihetjük egy magasabb síkra, és elképzelhetjük a fejlett lélek olyan állapotát, amiben képes meglátni a múltjában elindított karmikus okokat és a karmikus hatásokat is, amelyek között kell majd a jövőben munkálkodnia.

Az okok ilyen megismerése és hatásaik meglátása esetén lehetővé válik új okok bevezetése ezeknek a hatásoknak semlegesítése céljából. A törvény alkalmazásával, teljesen megbízva annak változatlan voltában, és az elindítandó erők gondos kiszámításával olyanokká tehetjük a hatásokat a jövőben, amilyenekké akarjuk. Ez csupán számítás kérdése. Tegyük fel, hogy a gyűlölet rezgéseit indítottuk el a múltban, szándékosan nekiláthatunk kioltani e rezgéseket, és megelőzni kihatásaikat a jelenben és a jövőben azáltal, hogy a szeretet rezgéseit indítjuk ellenük. Ahogyan vehetünk egy hanghullámot, majd egy másodikat is, és a kettőt valamivel egymás után indítjuk úgy, hogy az egyik sűrűbb részének rezgése megfeleljen a második ritkább része rezgésének, a hangból interferenciával csendet csinálhatunk. Ugyanígy lehetséges a magasabb régiókban a szeretet és gyűlölet rezgéseit tudással alkalmazva és akarattal irányítva véget vetni a karmikus okoknak, és így elérni az egyensúlyt, ami a felszabadulás egy másik neve. Ez a tudás az óriási többség számára elérhetetlen. Amit a többség tehet, ha a lélek tudományának alkalmazását választja, az, hogy elfogadja az ezen a területen jártasak tanúságát, elfogadja a világ nagy vallási tanítóinak erkölcsi előírásait, és engedelmességgel ezeknek az előírásoknak, – amikre intuíciója reagál, noha lehet, hogy nem is érti működésük módszerét, – ezzel ugyanazt a hatást érheti el, ami biztos és határozott tudással elérhető. Így egy tanító iránt érzett odaadás és engedelmisség ugyanúgy a felszabadulás felé vezethet, mint egyébként a tudás is.

Ezeket az alapelveket minden irányban alkalmazva a tanuló kezdi felismerni, hogyan gátolja az embert a tudatlanság, és mekkora szerepet játszik a tudás az emberi fejlődésben. Az emberek sordódnak, mert nem tudnak, tehetetlenek, mert vakok. Annak az embernek, aki gyorsabban szeretné befejezni útját, mint az emberek átlag tömege, aki a lomha tömeget hátra akarná hagyni, mint ver-

senyló az igavonó lovat, bölcsességre és szeretetre, tudásra és odaadásra van szüksége. Nem szükséges, hogy lassan koptassa el a régmúltban kovácsolt láncszemeket; gyorsan átfűrészelheti azokat, és éppoly hatékonyan megszabadulhat tőlük, mintha lassan elrozsdásodnának, hogy felszabadítsák őt.

A KARMA MEGSZÜNTETÉSE

A karma állandóan visszahoz bennünket az újraszületésbe, hozzákötöz bennünket a születés és halál kerekéhez. A jó karma ugyanolyan kérlelhetetlenül húz vissza minket, mint a rossz, és a jó tulajdonságainkból formált lánc éppoly erősen és szorosan köt minket, mint a hibáinkból kovácsolt. Hogyan vessünk hát véget a kötelékek szövésének, hiszen az embernek gondolkodnia és éreznie kell, amíg él, a gondolatok és érzések pedig állandóan karmát teremtenek? A felelet erre a Bhagavad Gita nagyszerű leckéje, a harcos hercegnek tanított lecke. Ezt a leckét nem a remete, és nem is a tanuló kapta, hanem a győzelemért küzdő harcos, az országa szolgálatával teljesen elfoglalt herceg.

Nem a cselekvésben, hanem a vágyban, nem a tettben, hanem a gyümölcshöz való ragaszkodásban rejlik a cselekedet megkötő ereje. Egy tettet azzal a vággyal követünk el, hogy gyümölcsét élvezzük, ráállunk egy útirányra azzal a vággyal, hogy eredményeihez hozzájussunk. A lélek elvár valamit, a természetnek pedig válaszolnia kell erre; kért, a természetnek pedig meg kell adnia. Minden okhoz hozzákötődik annak okozata, minden tethez annak gyümölcse, és a vágy az a zsinór, ami a kettőt összeköti, a fonál, ami közöttük van. Ha ezt fel lehetne égetni, a kapcsolat megszűnne, és ha a szív összes bilincse összetörik, a lélek szabaddá válik. A karma tehát nem köti meg többé; az ok és okozat kereke ugyan tovább foroghat, de a lélek felszabadult életté vált.

„Ezért állandóan cselekedd azt, ami kötelesség, ragaszkodás nélkül. Aki ragaszkodás nélkül cselekszik, az valóban a Legfelsőbbet éri el.”¹⁶

Ahhoz, hogy ezt a karma-jógát, – a cselekvés jogáját, ahogy nevezik, – végezzük, minden tettünket pusztán kötelességből kell végeznünk, mindent a törvénnyel összhangban cselekedve. Az ember így, a létezés minden síkján, ahol a törvényhez alkalmazkodni igyekezik, arra törekszik, hogy olyan erővé váljék, amely az isteni akarattal a fejlődésért dolgozik, és tevékenységét minden szakában tökéletes engedelmességnek veti alá. Ily módon minden cselekedete áldozati természetű, azokat a törvény kereke forgásának ajánlja fel, nem pedig a gyümölcsökért, amiket az eredményezhet. A cselekedetet kötelességként végzi, a gyümölcsöt pedig örömmel adja át az emberek megsegítésére. Semmi köze nincs hozzá, az a törvényhez tartozik, annak szétosztását a törvényre hagyja. Erről a következőt olvashatjuk:

„Akinek művét nem a vágy formálja, akinek tetteit a bölcsesség tüze emészti föl, azt a tudók 'bölcsek'-nek nevezik.

Aki nem ragaszkodik tetteinek gyümölcshöz, mindig elégedett, menedéket sehol sem keres, az nem tesz semmit, még ha cselekszik is.

Aki nem vágyik semmire, elméjén és énjén uralkodik, mentes minden sóvárgástól és csak testével cselekszik, az bűnt nem követ el.

Aki megelégszik azzal, ami számára önként kínálkozik és az ellentétpároktól megszabadult, aki nem irigy, aki sikerben és kudarcban egyensúlyban marad, azt, bár cselekszik, tettei nem kötik.

Akiből kihalt a dolgok iránti vonzódás, harmonikus, gondolatai a bölcsességben megállapodtak, tettei áldozatok, annak minden tette elenyészik.”¹⁷

Test és elme teljes aktivitással dolgoznak: a test végez minden testi cselekedetet, az elme minden mentálisat, de az Én nyugodt marad, háborítatlan, nem használja örökkévaló lényegét az idő láncainak kovácsolására. A helyes cselekedetet sosem hanyagolja el, hanem mindig megbízhatóan viszi véghez a rendelkezésre álló erők korlátján belül, a lemondás a gyümölcshöz való ragaszkodásról nem jelent semmiféle henyélést vagy gondatlanságot a cselekvésben:

„A tudatlanok a tettekhez való ragaszkodásból cselekszenek, óh Bhárata, de a bölcs a világ javáért dolgozzék, ragaszkodás nélkül.

A bölcs nem zavarja meg a tetteken még csüngő tudatlanok fejét, hanem Énvelem összhangban működve, tegyen vonzóvá minden cselekvést.”¹⁸

¹⁶ Bhagavad Gita, III. 19.

¹⁷ Im. IV. 19-23.

¹⁸ Im. III. 25,26.

Az az ember, aki eléri a 'tétlenség a tevékenységben' állapotát, megtanulta a karma megszüntetésének titkát: a tudással megsemmisíti a cselekvést, amit a múltban hozott létre, a jelen tevékenységét pedig önfeláldozással égeti fel. Ekkor eléri azt az állapotot, – amiről az 'isteni János' beszél a Jelenések Könyvében, – amiben az ember nem hagyja el többé a templomot. Mert a lélek sok-sok alkalommal kimegy a templomból az élet rónáira, de eljön az idő, amikor 'Isten templomának egyik oszlopává' válik. Ez a templom a felszabadult lelkek világa, és csak azoké, akik semmihez sem kötik hozzá magukat, mert mindenhez hozzákapcsolhatják magukat az Egy Élet nevében.

A vágy ezen bilincseit, a személyiség vágyának, sőt, az egyéniség vágyának bilincseit is tehát össze kell törni. Láthatjuk, hogyan kezdődik el a szétzúzás – és itt szokott egy olyan hiba előfordulni, amit sok fiatal tanuló hajlamos elkövetni, olyan természetes és könnyű hiba, hogy állandóan előjön.

Nem azzal semmisítjük meg a szív bilincseit, hogy megpróbáljuk a szívet megölni. Nem azzal szakítjuk el a vágy béklyóit, hogy kővé változunk, vagy érzéketlen vasdarabbá. A tanítvány, felszabadulásához közeledve még érzékenyebbé válik, nem pedig kevésbé érzékennyé, még gyengédebbé, nem pedig keményebbé válik. Mert a tökéletes 'tanítvány, aki olyan, mint a Mester', az, aki a külvilág minden érintésére válaszol, akire minden hat és mindenre reagál, aki mindent érez, és mindenre válaszol, aki épp mivel semmit sem kíván önmagának, képes mindenkinek mindent odaadni. Egy ilyen embert nem tarthat fogva a karma, nem készít köteléket, amely a lelket leköti. Amint a tanítvány egyre inkább az isteni élet vezetőkévé válik a világ felé, semmit sem kér, csak annyit, hogy csatorna legyen, mind szélesebb medrű, amelyben a nagy élet folyhat. Egyetlen kívánsága, hogy nagyobb tartállyá váljék, minél kevesebb akadállyal önmagában, ami az élet kiáradását akadályozná. Semmi másért nem dolgozva, csak hogy szolgálhasson, ez a tanítványság élete, amiben a megkötő bilincsek összetörnek.

Van viszont egy kötelék, amely sosem szakad el, a valódi egység köteléke, ami nem béklyó, mert nem tekinthető különállónak, az, ami egyé teszi az Egyet a Mindennel, a tanítványt a Mesterrel, a Mestert a tanítvánnyal – az isteni élet, amely állandón előre és felfelé húz bennünket, de nem köt a születés és halál kerekéhez. A vágy húz vissza bennünket a földhöz, először az, amit itt élvezünk, majd egyre magasabb vágyak a szellemi tudásra, szellemi növekedésre, szellemi odaadásra, amelyek teljesülésének még megvan a földi összetevője. Amikor minden befejeződik, mi az, ami a Mestereket még az emberek világához köti? Semmi, amit a világ nyújthatna nekik. Nincs a földön az a tudás, amit ne tudnának; nincs az a hatalom a földön, amivel ne rendelkeznének; nincs további tapasztalat, ami életüket gazdagíthatná; nem létezik semmi, amit a világ adhatna nekik, ami visszahúzhatná őket a születésbe. És mégis jönnek, mert egy belülről és nem kívülről jövő isteni kényszer küldi őket a földre, – amit különben lehet, hogy örökre elhagyhatnának, – hogy segítsenek testvéreiknek dolgozni évszázadokon, évezredekken keresztül, azért az örömért és szolgálásért, amely szeretetüket és békéjüket kimondhatatlanná teszi. Semmi olyan nincs, amit a föld adhat nekik, kivéve azt az örömet, hogy lássák, mint növekszik a többi lélek hozzájuk hasonlóvá, elkezdve osztozni velük a tudatos isteni életben.

CSOPORTKARMA

A lelkek csoportokba gyülekezése, ezekből családokat, kasztokat, nemzeteket, fajokat létrehozva újabb zavaró elemet hoz be a karmikus következményekbe, és itt találjuk azt, amit „véletlennek” szoktak nevezni, és annak a szabályozásnak, amit a Karma Urai folyamatosan végeznek. Úgy tűnik, hogy miközben semmi sem történhet az emberrel egyénként, ami nincs benne a karmájában, előnye származhat mondjuk egy nemzeti vagy természeti katasztrófából, ami lehetővé teheti, hogy ledolgozhatson egy adag rossz karmát, ami különben nem esett volna bele ebbe az életébe, amin épp keresztülhalad. Úgy tűnik, – csupán bizonytalanul beszélhetek erről, minthogy nincs határozott tudásom róla – mintha hirtelen halál nem sújthatna le az ember testére, hacsak nem tartozik a törvénynek ilyen halállal. Nem számít, hogy milyen katasztrófális szerencsétlenség forgatagába került, ahogyan mondani szokták, csodálatosan megmenekült a haláltól és pusztulástól, ami szomszédait elsöpörte, és sértetlenül került elő a viharból vagy tűzvészből. Viszont ha tartozott egy élettel, nemzeti vagy családi karmája pedig ilyen szerencsétlenség színhelyére vezette, akkor – habár ilyen hirtelen halál nincs beleszőve éteri testmésába erre az adott életre – megmentésére nem történhet semmilyen aktív beavatkozás. Különleges bánásmódban lesz aztán része, hogy ne szenvedjen indokolatlanul a földi létből való hirtelen kiragadástól, viszont lehetővé válik számára tartozása visszafizetése egy ilyen lehetőség adódásakor. Ezt a törvény szélesebb területre kiterjedő hatása, az őt is magába foglaló csoportkarma hozza a közelébe.

Hasonlóképpen jótétemények érhetik a törvény ilyen közvetett működése következtében, ha egy olyan nemzethez tartozik, ami valamilyen jó nemzeti karma gyümölcsét élvezzi, és így kaphat meg valami tartozást, amivel a természet adósa neki, aminek törlesztése nem lett volna jelenlegi sorsának része, ha csak egyéni karmája lenne figyelembe véve.

Az ember beleszületését egy bizonyos nemzetbe a fejlődés általános alapelvei és pillanatnyi tulajdonságai befolyásolják. A lélek lassú fejlődése közben nemcsak egy bolygó hét gyökérfaján kell keresztülmennie (az emberiség normális fejlődéséről beszélek), hanem az alfajokon keresztül is. Ez a kényszerűség bizonyos feltételeket szab, amelyekhez az egyéni karmának is alkalmazkodnia kell, és ahhoz az alfajhoz tartozó nemzetet kell találni, amelyen keresztül kell haladnia a léleknek, ami biztosítja azt a terepet, ahol a szükséges különlegesebb feltételek rendelkezésre állnak. Ahol az inkarnációk hosszú sorozatait figyelték meg, azt találták, hogy egyes egyének nagyon szabályosan haladnak alfajtól alfajig, miközben mások kiszámíthatatlanabbak, talán többször is inkarnálódnak egy alfajban. Az alfaj korlátjain belül az embert egyéni sajátosságai egyik vagy másik nemzet felé húzzák, és megfigyelhetjük, hogy uralkodó nemzeti jellemvonások újból és újból megjelennek a történelem színpadán 1500 évnyi szabályos időközönként. Így a rómaiak tömegei angolokként reinkarnálódnak, a merész, gyarmatosító, hódító, birodalmi hajlamok jellegzetességekként jelennek meg újra. Azt az embert, akiben erősen szembeszökőek az ilyen nemzeti tulajdonságok, és aki újrászületésének ideje elérkezett, karmája az angol nemzetbe fogja beosztani, és így osztozni fog a jó vagy rossz nemzeti sorsban, már amennyire ez az egyén sorsát érintheti.

A családi kapcsolat természetesen személyesebb jellegű, mint a nemzeti, és azok, akik között szoros ragaszkodás kötelékei szövődnek egy életen belül, hajlamosak arra, hogy újra egyazon család tagjaiként jöjjenek össze. Néha ezek a kötelékek nagyon kitartóan, életről életre felélednek, és két egyén sorsa rendkívül közvetlenül szövődik egymásba a sorozatos inkarnációkban. Néha a devachán különböző hosszának következtében, amelyet a földi életek során együtt eltöltött intellektuális és szellemi tevékenység különbözősége tesz szükségessé, egy család tagjai szétszóródhatnak, és lehet, hogy nem találkoznak, csak több inkarnáció után. Általában azt mondhatjuk, hogy minél erősebb a kapocs az élet magasabb régióiban, annál nagyobb a valószínűsége az egy családi csoportba való újrászületésnek. Megismétlem: az egyén karmájára hatással vannak családtagjai egybefonódó karmái, és ő ezek miatt részesülhet boldogságban vagy szenvedésben olymódon, ami nem tartozik saját élete karmájához, és úgy mondhatjuk, hogy elmaradt karmikus adósságokat kaphat meg vagy fizethet meg. Ami a személyiséget illeti, úgy tűnik, bizonyos kiegyensúlyozást vagy kompenzációt visz magával a kama-lokába, és devachánba, azért, hogy még a mulandó személyiség is tökéletes igazságban részesüljön.

A csoportkarma részletes kidolgozása messze túlvinne minket egy ilyen alapfokú mű keretein, mint ez és messze túlhaladja a szerző tudását. Most csak ezeket a töredékes útmutatásokat nyújthatjuk a tanulónak. A pontos megértéshez egyedi esetek hosszú tanulmányozására lenne szükség, hosszú évekre visszakövetve. Az elméleti töprengés hiábavaló ezeken a dolgokon; a pontos megfigyelés az, amire szükség van.

Egyébként van a csoportkarmának még egy szempontja, amelyről még lehet néhány alkalmas szót mondani: az ember gondolatainak és tetteinek, valamint a külső természet jellegének viszonyáról. Erről a homályos tárgyról Blavatsky a következőket mondja:

„Platón követve Arisztotelész megmagyarázta, hogy a στοιχεῖα (alapelemek) kifejezés alatt a kozmikus világunk négy nagy égtája fölé ellenőrzés céljából helyezett testetlen princípiumokat értették csupán. Így a pogányok nem kevésbé, mint a keresztények imádják és bálványozzák az alapelemeket és a (képzeltbeli) világtájakat, de az „Istenek” azok, akik külön-külön ezek fölött uralkodnak. Az egyház számára kétfajta sziderikus lény létezik, az angyalok és az ördögök. A kabbalista és okkultista számára csak egy osztály létezik, és sem az okkultista, sem a kabbalista nem tesz különbséget a 'Fény papjai' és a 'Sötétség papjai' vagy a Kozmokrátorok között, akiket a római egyház a 'Fény papjaiként' képzel el, és fedez fel, mihelyt bármelyiküknek más az elnevezése, mint amit ő ad nekik. Nem a pap vagy maharadzsza az, aki büntet vagy jutalmaz, 'Isten' parancsával vagy rendeletével, vagy anélkül, hanem az ember maga, – tettei, vagy karmája az, ami egyénilleg, vagy csoportonként, (mint néha egész nemzetek esetében) magához vonz mindenféle rosszat és szerencsétlenséget. Mi hozzuk létre az okokat, és ezek ébresztik fel a sziderikus világban a megfelelő erőket, amik magnetikusan és ellenállhatatlanul vonzódnak és visszahatnak azokra, akik ezeket az okokat létrehozták, akár tényleges gonosztevők az illetők, akár egyszerűen 'gondolkodók', akik gonoszságon törnek a fejüket. Mert a gondolat anyag, – tanítja a modern tudomány – és 'a létező anyag minden részecskéje minden megtörténtnek feljegyzője kell legyen', amint Jevons és Babbage mondják A tudomány alapelvei c. művükben az avatatlanoknak. A modern tudomány nap-nap után közelebb kerül az okkultizmus örvényéhez: kétségkívül nem tudatosan, viszont nagyon érezhetően.

'A gondolat anyag', természetesen nem Moleschott, a német materialista értelmezésében, aki afelől biztosít minket, hogy 'a gondolat az anyag mozgása', – egy majdnem páratlanul képtelen állítás. A mentális és testi állapotokat teljesen szembeállítja. De ez nem befolyásolja azt a helyzetet, hogy minden gondolat, a fizikai kísérőjelenségein felül (agyváltozás) objektív, – bár számunkra érzékfeletti objektív – képet mutat az asztrális világban.”¹⁹

Úgy tűnik, hogy amikor az emberek nagyszámú rosszindulatú, romboló természetű gondolatformát hoznak létre, és amikor ezek nagy tömegekbe gyűlnek össze az asztrális síkon, energiájuk lecsapódhat, és le is csapódik az anyagi síkon, háborúkat, forradalmakat, társadalmi zavargásokat és mindenféle felfordulást felszítva, ami csoportkarmaként hull vissza felidézőire, és széleskörű rombolást okoz. Így hát az ember csoportosan is ura a saját sorsának és teremtő tevékenységével formálja saját világát.

A bűnözés és betegség járványainak, szerencsétlenségek sorozatainak hasonló a magyarázata. A düh gondolatformái segítenek a gyilkosságok elkövetésénél. Ezeket az elementálokat a bűnözés táplálja, és a bűn eredményei, – az áldozatot szeretők gyűlölete és bosszúvágyó gondolatai, kegyetlen harag a bűnözőre, annak zavaros dühöngése, ha erőszakosan kiküldik a világba, – még tovább erősítik seregüket sok gonosz formával. Ezek ismét az asztrális síkról ösztönzik a rossz embert újabb büntetetre, az új impulzusok így járnak körbe, és adott az erőszakos cselekedetek járványa. Betegségek terjednek, a terjedésüket követő félelem-gondolatok pedig közvetlenül erősítik a betegség hatalmát. Magnetikus zavarok támadnak és szaporodnak és visszahatnak a hatókörükben lévő emberek magnetikus szféráira. Minden irányban, végtelen formában pusztítanak az ember rossz gondolatai, amint ő, akinek a világegyetem isteni társépítőjének kellene lennie, teremtő erőit pusztításra használja.

¹⁹ H.P. Blavatsky: Titkos Tanítás, I. 148, 149.

BEFEJEZÉS

Ilyen a karma nagy törvényének, és működésének összefoglalása, aminek ismeretében az ember meggyorsíthatja fejlődését, aminek alkalmazásával megszabadulhat kötelékeitől, és még jóval mielőtt faja végigjárta volna útját, a világ segítőinek és megváltóinak egyikévé válhat. E törvény igazságába vetett mély és erős meggyőződés megingathatatlan nyugalmat és tökéletes rettentetlenséget ad az életnek: semmi sem érhet minket, amit nem mi okoztunk, semmi sem bánthat, amit meg nem érdemelnénk. És minthogy mindent, amit vetettünk, meg kell érlelnünk az aratásra és a megfelelő évszakban le kell aratnunk, hasztalan siránkozni az aratás felett, ha az fájdalmas. Elvégezhetjük most éppúgy, mint bármikor a jövőben, minthogy kikerülhetetlen, és ha egyszer végeztünk vele, nem térhet vissza, hogy újra bántson minket. Ezért örömteli szívvel nézhetünk szembe a fájdalmas karmával, mint olyasmivel, amin szívesen megyünk keresztül és végzünk vele. Jobb, ha mögöttünk, mint ha előttünk van, és minden megfizetett adósság után kevesebb törleszteni valónk marad. Bár csak tudna erről a világ, és érezné azt az erőt, ami a törvényre támaszkodásból fakad. Sajnos a nyugati világ legtöbb embere számára ez csak agyrém, sőt még a teozófusok között is a karmában való hit inkább intellektuális igenlés, mint élő és gyümölcsöző meggyőződés, amelynek fényében élük az életet. Egy hit erősségét, – mondja Bain professzor, – a viselkedésre kifejtett hatásáról mérjük, és a karmában való hitnek az életet tisztává, erőssé, nyugodttá és boldoggá kellene tennie. Csak saját cselekedeteink akadályozhatnak minket; csak saját akaratunk gátolhat minket. Amint az emberek felismerik ezt az igazságot, üt a felszabadulásuk órája. A természet nem teheti rabszolgává azt a lelket, aki bölcsességgel nyert hatalmat, és mindkettőt szeretetben használja.